

Burhan Doğan

Özgür Düşün

Aylık Gençlik Dergisi Yıl: 1 Sayı: 9 Ocak 2003

1.500.000 TL

Neset Günal - Başakçı Kadın

● Haluk Gerger'le Söyleşi

Saldırganlık ●

● Demokrasi ve İslam

AB, Savaş, YÖK ●

● Ned Kelly...

Millet ve Milliyetçilik ●

Egemenlerin kendi krizlerini halka fatura etmeleri, fabrikada, tarlada, okulda yeni saldırılarla karşı karşıya kalmanın bir yılın ardından yeni bir yılda sizlerle birlikte olmanın gururunu yaşıyoruz. Yeni yılın gençliğin demokratik hareketini yaratma yolunda atılım yılı olacağına inanıyor, gençlik hareketinin tüm bileşenlerine başarılar diliyoruz.

Öncelikle geçen sayımızda yaptığımız iki hatamızdan dolayı özür diliyoruz. Bunlardan ilki sunu kısmında ilan edilmesine rağmen teknik bir hatadan dolayı içerikte yer almayan "Değiştiren İm Dönüştüren İm" köşesi, bu köşe bundan böyle düzenli olarak yayınlanacaktır. İkincisi ise Müştak Erenus'un üç ayrı şiirinin tek bir şiir gibi yayınlanması.

Bu sayımızda gündem yazımızda ülke ve üniversite gündemini değerlendirdik. "Demokrasi, özgürlükler ve İslam" adlı perspektif yazımızda, son dönemlerde savaş ve üniversitelerde akademik çalışma üzerindeki etkileri konusunda bir takım tartışmalar yapıldı. "Savaş" adlı araştırma inceleme yazısının yanı sıra "saldırganlık" ve "AB" tartışmalarının ekseninde "Demir Küçükaydın"ın bir yazısının eleştirisi diğer yazılarımız arasında.

Prof. Haluk Gerger ile yaptığımız söyleşi; devrimci hareketin sorunları ve ideolojik-politik ortam, bu bağlamda aydınlar ve üniversite gibi konuları içeriyor. "Savaş" konulu "Sokağın Sesi" köşemizin yine ilgiyle takip edileceğini düşünüyoruz. Bu kez Konya ve İstanbul sokaklarındayız. "Mücadele Tarihinden" köşemizin bu ay ki konuyu Muzaffer Oraçoğlu'nun kaleminden Avustralyalı halk kahramanı Ned Kelly.

Bir dahaki sayımızda görüşmek üzere diyor yeni yılınızı tekrar kutluyoruz.

Üniversitemi İstiyorum	-1-
Devrimci, Özgürlükler ve İslam	-7-
Savaş	-10-
Demir Küçükaydın'a Cevap	-15-
Devrimci ve Milliyetçilik II	-18-
Söyleşi: Haluk Gerger	-25-
Öykü: Kardelen Şafağında	-29-
Düşündürten İm...	-32-
Sokağın Sesi	-33-
Geçen Aydan Kalanlar	-37-
Sokağın Sesi Değerlendirme	-40-
Mücadele Tarihinden	-43-
DHDH Bildirisi	-47-

Abone Ol-Abone Bul Oku-Okut

Yurtiçi Abonelik
6 Aylık: 11.000.000TL
12 Aylık: 22.000.000 TL

Yurtdışı Abonelik
6 Aylık: 35 Euro
12 Aylık: 70 Euro

Özgür Düşün

E-mail: ozgur.dusun@hotmail.com

**KARDELEN BASIM-YAYIM REKLAM
GÖSTERİ ORGANİZASYON LTD. ŞTİ.**

Sahibi ve Yazışmaları Müdürü: Mahir ZENGİN
Yönetim Yeri: Atatürk Bulvarı Emlak Bankası
Apt. C Blok No: 142 Kat: 6 Daire: 24Aksaray/İst
Tel: (0212) 520 54 42 -Faks: (0212) 520 53 93
Dizgi: Kardelen Yayıncılık Baskı: Serler

BÜROLAR

ADANA: Kuruköprü Mah. Melekçimez Çarşısı 10 Sok. No:21 Tel-Fax: (0322) 352 67 20

ANKARA: Konur Sok. 14/26 Kızılay/Ankara Tel-Fax: (0312) 425 79 59

İZMİR: 851. Sok. Bilal İshani No: 27 Kat: 6/610 Konak/İzmir Tel-Fax: (0232) 445 86 22

KARTAL: Atatürk Bulvarı Dr. Sadık Ahmet k. Karakış (Etiler) No:2/25 Tel-Fax: (0216) 389 56 07

MERSİN: Bahçe mah. 111. sok. Emine Kara İshani No: 20 Kat:7

ATİNA: Kalidromiou 30 Ekserhia 106 80 Aina/Yunanistan Tel-Fax: (0030) 10 381 45 38

YD TEMSİLCİLİĞİ: KYOTO STR. 19 50670 Köln/DEUTSCHLAND

Tel/Fax: (00 49) 221 130 13 68 E-mail Adresi: devrimcidemokrasiyurtdisi@hotmail.com

Özgür Düşün Hesap Numarası: Ümit Söğütçü

Yapı Kredi İstanbul Şehzadebaşı Şb. No: 002682-7 İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. No: 10021159324

ÜNİVERSİTEMI İSTİYORUM!

Geçtiğimiz ay Avrupa Birliği'nin yapmış olduğu Kopenhag zirvesi gerek egemen sınıfların, gerekse halkın başlıca gündem maddelerindendi. AB'nin halklara demokrasinin, insan haklarının ve ekonomik refahın çözümü olarak gösterilmesi tartışmayı geniş kitlelerin gündemine sokmuş ve tüm gözler yapılacak zirveye çevrilmişti. Öyle ki haber bültenleri dahi Kopenhag'dan canlı yayınlarla yapılmıştı. Nihayet zirve sonuçlandı ve kimine göre "iyi" kimine göre "kötü" kararlar çıkmıştı zirveden. Bu zirvede, üyelik için Türkiye'ye tarih verilmeyeceği biliniyordu. Esas tartışma tarih için tarihin ne olacağıyla ilgiliydi. Aralık 2004'e kadar Türkiye'nin atacağı adımların gözleneceği ve bu doğrultuda bir kara-

cinacağı açıklandı.

Toplantı arifesine gidelim önce. Zirve öncesinde AKP Genel Başkanı R. Tayyip Erdoğan, AB üyesi kimi ülkelere giderek ikili görüşmelerde bulundu ve bu konuda kimin nasıl tavır alacağı da az çok belli oldu. Aynı zamanda ABD ziyareti ile de gündem yarattı Erdoğan. Yarattılan gündem, işin politik yanını dahi gölgede bırakacaktı ne rededise. Öyle ki gerici-soven medya, ilk defa boyu ABD başkanından daha uzun olan bir Türk temsilcisinin ABD'ye gittiğinden ve bütün Türklerin göğsünü kabarttığından bahsetti. Eskiden önünde el pençe divan durulan ABD başkanıyla, bu sefer "kanka" olunmuştu ve basında Bush ve Erdoğan'ın sarmaş dolaş poz verdiği

fotoğraflar yayınlanmıştı. Övünç kaynağı yapılan bu boy farkı ve samimiyetin dışındaki gündem ise AB ve savaş oldu. Savaşla ilgili gündem, şimdilik bir kenarda dursun, önce AB'yi ele alalım.

ABD'de vücut bulan emperyalistlerin dünya üzerindeki hakimiyetleri, istedikleri gibi at koşturmalarına, emperyalist çıkarları doğrultusunda saldırganlıklarına ve hakimiyetlerini pekiştirmeye çalışmada, hiçbir gücü önlerinde engel görmemelerine yol açmaktadır. Bu koşullarda Avrupalı emperyalistler, ABD karşısında tek başlarına tutunamamakta ve kendi aralarındaki çıkar çatışmalarına rağmen, ABD'ye karşı birlikte hemfikirlerdir. Avrupa Birliği, bu ihtiyacın ete kemiğe bürün-

müş halidir. Bu anlamıyla AB, birleşimini genişletme ve bu genişlemeyi yaparak gücünü artırıp, böylelikle ABD'ye karşı daha güçlü ve etkili çıkışlar yapmayı hedeflemektedir.

Tüm bu yapıyı göz önüne alarak, Erdoğan'ın Bush'la yaptığı görüşmeye ve bu görüşmenin ardından Bush'un yaptığı çağrıya bakalım. Kopenhag zirvesi öncesi görüşmede Bush, AB'ye hitaben "Türkiye'yi AB'ye alın." çağrısında bulundu. Yukarıda bahsettiğimiz AB-ABD ilişkisine baktığımızda yapılan çağrının muhatap bulunması normal olmalı ve öyle de oldu. AB Parlamentosu'nun bileşimi ülke nüfusuyla ilintili olduğundan AB üyesi bir Türkiye, aynı zamanda ABD sözcüsü bir ülkenin AB'de en etkin güç olması anlamına gelir. Bu yüzden, Avrupalı emperyalistlerce, Türkiye'li bir Avrupa Birliği'ndense, Türkiye'siz bir AB tercih edilmektedir.

Türkiye'ye AB kapısını kapatan ABD'nin Truva atı görevini yapacak olmasıdır. Ne Kıbrıs'tır, ne işkencedir, ne de anti-demokratik uygulamalardır. Tamamen emperyalist çıkarlar üzerine kurulu bir oyundur oynanan. Emperyalizm, insan haklarından ve demokrasiden ne anladığını tüm dünya halklarına defalarca göstermiştir. F Tipi Hapishaneler Avrupa'dan ithal edilmedi mi? Şimdi de emperyalistler, demokrasi

ve insan haklarından ne anladıklarını Irak'ta göstermeyecekler mi? Biz emperyalistlerin çıkar mücadelelerini bir parçası halindeki AB meselesinde, girmeli ve girmemeli gibi bir tercih yapmaya çağız. Bizim tercihimiz, Avrupa Birliği ile değil, ezilen halkların birliği ile ilintilidir. Ve buna da, uluslararası düzeyde örgütlü bir güç yaratmayı ve ezilen halkları bu örgüt etrafında toplayarak emperyalizme karşı mücadeleyi örmeyi kendine hedef bilmiş Dünya Halkları Direniş Hareketi'nin ülkemizdeki halkasını yaratma çalışmalarıyla girismeliyiz.

Emperyalizm ve Savaş:

"ABD'nin başlatacağı alası Irak operasyonu..." diye başlayan haber bültenleri, habercilerin iyimser bakışlarından mı yoksa, ABD'yi tanımamalarından mı kaynaklanmaktadır? Yoksa Birleşmiş Milletler (BM) Silah Denetçilerinin 27 Ocak 2003'te yapacakları "olumlu" bir açıklamayla savaşın çıkmama ihtimali üzerinde bir yanılısma mı yaratmaya çalışıyorlar? Bildiğimiz şu ki kitlesel devrimci bir karşı koyuşla karşı karşıya olmayan ve yakın bir tarihte de olması pek muhtemel gözükmeyen şu koşullarda, ABD saldırısı "olasılık" değil kesinliktir. Tüm ayarlama ve spekülasyonlar dünya kamuoyunda ABD'nin haklı olduğu izlenimi yaratıp, devrim-

ci bir kabanışa sebep olmadan meyvelerini gerçekleştirmektedir.

Peki, bu savaş gerçekliğine Türkiye'nin durumu nedir? AB ile ilişkilerinde Türk Hakim Sınıflarının ve onların zor aygıtı olan devletin konumu nedir?

Sol çevrelerde, bu konuda yaygın olan iki görüş vardır. Bir hakim sınıfların ABD emperyalizmi ile ilişkilerinin uçaklık temeli de yurudüğünü, dolayısıyla emperyalist saldırganlık konusunda ister istemez sürecin bir parçası olacağı görüşündeyiz. Bugün "pazarlık" olarak lanse edilmiş ise, hakim sınıfların pastada mümkün olduğunca fazla pay alma çabasıdır. Bir diğer görüş ise Türkiye ile ABD arasındaki ilişkinin işbirliği düzeyinde olduğudur ki bu, Türkiye'nin ABD'ye olan bağımlılığını ve ABD'nin tahakkümünü görmezden gelmektedir.

Türk Hakim Sınıflarının sözleri, yaptıkları açıklamalarla savaşa karşı oldukları ve savaş kesinlik kazanmadığını söylese de sınırdaki hareketlilik ve üsle ABD'li yekililerce gözden geçirmesi kendilerini yalanlar tarzda kanıtlardır. Onlar savaş kararı ancak uluslar arası meşru zemine yaratıldıktan sonra ve meclis kararı ile alınacağı demagogisi yapıp adursunlar, diğer yandan Meclis toplantılarıyla, kapalı kapılar ardında son hazırlıklar yapılmaya devam ediyor.

Türk Devleti'nin bir çekincesi

kurulabilecek bir Kürdistan Devleti'ne karşı -bu kukla bir devlet olsa bile- tedbirli davranmasıdır. Bu yüzden Kuzey Irak'a ABD'den daha fazla asker sokmak istediği gibi, açıklamalar yapılmaktadır. T.C. Devleti'nin tüm "nazlanmalarına" rağmen, ABD açıklamaları memnuniyetle karşıladı.

ABD'nin saldırıya meşruiyet kazandırmak için BM'yi devreye sokup, göstermelik denetlemeler yapması, halklar nezdinde hiçbir meşruiyete sahip değildir. Emperyalizmin saldırılarını, ancak emperyalizmin kurumları meşru görebilir.

ABD'nin BM aracılığıyla yaptığı denetlemeler, her ne kadar insanlığı tehdit ettiği gerekçesiyle, kimyasal ve nükleer silahlardan arındırmak için yapıldığı iddia edilse de biz bu silahların çoğunun ABD menşeli olduğunu biliyoruz. İnsanlığı tehdit ettiği v.s. gerekçeleri inandırıcı değildir. Esas olan ve bize de dayatılan, emperyalist çıkarlardır. Biz ne emperyalizmin ne de faşist Saddam iktidarının yanındayız. Bizim yerimiz, ezilen dünya halklarının yanındadır.

Peki savaşa karşı söylemlerde bizim tutumumuz ne olmalıdır? Öncelikle bilinmesi gereken şudur ki toptan bir savaş karşıtlığı yanlıştır. Bizler açısından iki tür savaş vardır: Haklı ve haksız savaşlar. Halkın ilerici-devrimci unsurlarının yürüttüğü ve hakim genici ikti-

darı karşı yürütülen sınıf savaşları ve devrimci ulusal kurtuluş mücadeleleri haklı savaşıdır. Devrimciler de bu savaşları desteklemek bir yana, bu savaşın asli unsurları olması gerekenlerdir. Emperyalistlerin ise, kendi çıkarları için dünyayı kana buladıkları em-

Gerçekten de Acil Eylem Planı'nda yer alan idari ve akademik özerklik, yasakların olmadığı özgür bir forum, yöneticilerin demokratik bir sistemle seçilmesi vs. vaatler, ilk bakışta demokratik açılımları getirecek gibi görünse de bu konuda fazla acele edilmemesi gerekir.

peryalist savaşlar ve saldırganlıklar, haksız savaşlardır. Biz buna karşı çıkmalıyız. "Kirlili Savaş" söylemlerinin de bolca rastlandığı devrimci saflarda, kafa karışıklığı ya da söylem yanlışlığı vardır. Savaş, doğası gereği kan ve acı içinde barındırır. Bu durum, haklı savaşlar için de geçerlidir. Ancak

tercih edilecek başka bir alternatif yoktur. Bizler, bütün savaşların ortadan kalkması için -bu ancak sınıfların tümüyle ortadan kalkmasıyla mümkündür- savaşmalıyız. Meseleye bu yönüyle bakıldığında, toptan savaş karşıtlığının yerine, haksız savaşa karşı, haklı savaş savunmalı ve yürütmeliyiz. Peki Irak'taki savaşa karşı çıkan tüm kesimlerle programatik olarak uyusmasak bile, birlikte olmamızı engeller mi? Tabii ki hayır. Bu konudaki tavrımız, hedefi dar tutup, cepheyi genişletme siyasetidir. Hedefi dar tuttuğumuz oranda, cephe genişleyerek daha güçlü karşı koyuş sergilenebilir. Fakat, bu bizim kendi bağımsız perspektifimizi kitlelere anlatmamıza engel olmamalıdır.

Acil Eylem Planı YÖK ve Biz

Hükümetin "Acil Eylem Planı"nda planın yüksek öğretimle ilgili bölümünü Milli Eğitim Bakanlığı'na göndermesi ve planın uygulanacağını açıklamaması, YÖK tarafından tepkiyle karşılandı.

77 üniversite rektörünün katılımıyla, YÖK Başkanı Kemal Gürüz başkanlığında toplanan Rektörler Komitesi, ortak bir bildiri yayınlayarak Acil Eylem Planı'na karşı savaşacaklarını, üniversiteleri geniciliğe terk etmeyeceklerini açıkladı. Rektörler Komitesi'nin genelkurmay muhtıralarını aratmayan bildirisini bir general edo-

ıyla basına açıklayan Gürüz, 11 Eylül saldırısından Kıbrıs'a, "kökten dinci terörden" Hablmitağlı cinayetine kadar, birçok konuyla birlikte, Acil Eylem Planı'na yönelik "Türk Üniversitelerinin" ve "Cumhuriyet" in duyarlılıklarını uzun uzun anlattı.

"ABD'deki İkiz Kulelere yapılanlar, kökten dinci terörün açık bir göstergesidir. Bunun finans kaynağı ve fikri yapısı, Vahabi bataklığı ve Malla rejimidir. Vahabi bataklığı olan Pakistan'da

medreseler açılmış ve Taliban, orada yetişmiştir. Oysa, üniversitelerin tarihsel bir özelliği, bilimsel açıdan sınırları var. Üniversitelere bilim ve yasalarla halkı aydınlatma görevi verilmiştir. Bunların dışındaki şeylere müsaade etmeyiz. Etmedik ve etmeyeceğiz." diyen Gürüz, "Konuşacağız, maliyeti ne olursa olsun. Herkes konuşacak, üniversiteler susacak. Böyle şey olur mu?" diye sordu.

Peki YÖK ve rektörleri bu denli kızdıran Acil Eylem Planı neleri içeriyor ve bunların üniversiteler için anlamı ne? İşte önemli birkaç örnek.

*Eğitimin önündeki engellerin kaldırılması,

*Üniversitelerin idari ve akademik özerkliğe kavuşturulması,

*Yasakların kaldırılması, her tür düşüncenin demokratik bir ortamda ifade edildiği özgür bir forumun yaratılması,

*Üniversiteler üzerindeki YÖK ve rektörlerin müdahalesinin kaldırılması,

*Yöneticilerin demokratik seçimlerle iş başına getirilmesi,

*Öğrenci sayısının 60 bine ulaştığı üniversitelerin bölünmesi

*ÖSYM'nin YÖK'ten ayrılarak, bağımsız bir kuruma dönüştürülmesi.

Bunların bizler açısından neler ifade ettiğine değinmeden önce, YÖK ve rektörlerin karşı çıkış nedenlerini kısaca belirtelim. Üni-

versitelere öğrenci seçme ve yerleştirme görevi yanında kamu personelinin istihdamında kilit noktada duran ÖSYM'nin YÖK'ten ayrılarak denetim altına alınması ve üniversitelerin bölünmesiyle oluşturulacak "tabela üniversitelere" rektör atanması yoluyla kadrolaşmanın amaçlandığını söyleyen rektörler, bunun üniversitenin bilimselliği önünde de engel olacağını savunuyorlar.

Türk üniversitelerinin zaten bilimsel özerklik ve akademik hürriyetler bakımından Batı standartlarında olduğu vurgulanıyor ve hükümetin özerklik söylemi gereksiz bulunuyor.

Üniversitelerin özgür bir foruma dönüşmesi noktasında, "itica, terör, baluculuk" dışında her tür düşüncenin serbest olduğu iddia ediliyor. Bunlar dışında, her türlü siyasi etkiye karşı direnileceği ifade ediliyor.

12 Eylül Faşizmi'nin ve neoliberal politikaların ürünü olan YÖK ve onun general rektörlerini üniversiteler çok iyi tanıyor. En ufak bir muhalif sese bile tahammülü olmayan, hakkını arayan, sesini yükselten öğrenciye, bilimi savunan eğitimciye, insanca yaşam ve örgütlülük mücadelesi veren emekçiye azgınca saldırı, soruşturmalarla, sürgünlerle, okuldan atmalarla yıldırıma çalışanlar, ne yaparlarsa yapsınlar, ne söylerlerse söylesinler, gerici yüzlerini gizleyemezler. Üniversite bileşenleri-

YÖK Yasa Tasarısı ile bize sunulan mali özerklik ise, üniversitelere bütçeden ayrılan payın iyice azaltılmasını, okul bütçesinin üniversite sanayi işbirliği adı altında sermayeye açılmasını, üniversitelerin tümünden ticarileşmesini getiriyor.

nin, üniversitelerin gerçek sahiplerinin gündemini ve taleplerini kesinlikle temsil edemeyecek olan YÖK, üniversiteler adına konuşma hakkına sahip değildir.

Tartışmanın öteki tarafı AKP hükümeti, üniversitelere neler vaat ediyor?

Bazı sol yayınlarda şimdiden, AKP'nin Acil Eylem Planı'nın Yükseköğrenim Gençlik Hareketi'nin birçok talebiyle çakıştığı, üniversitelerin anti-demokratik yapısının değişmesi ve üniversite mücadelesinin gelişmesine katkı sunacağı belirlenmeleri yer alıyor. Bu çok da anlaşılabilir bir durum değil. Gerçekten de Acil Eylem Planı'nda yer alan idari ve akademik özerklik, yasakların olmadığı özgür bir forum, yöneticiler-

in demokratik bir sistemle seçilmesi vs. vaatler, ilk bakışta demokratik açılımları getirecek gibi görünse de bu konuda fazla acele edilmemesi gerekir.

AKP Hükümeti, emperyalizmin uşağı egemen sınıfların hükümetidir, onların temsilcisidir. ABD'nin Ortadoğu projelerinden IMF programlarına kadar, emperyalizmin ve egemen sınıfların çıkarlarının savunucusudur. Üniversitelerde tüm fikirler özgürce ifade edilecek demeleri, şu anda soyut bir vaattir sadece. Kaldı ki her sınıf, kavramlara kendi cephesinden anlam yükler. 'Sayın' rektörlerimiz diyorlar ki "... tüm düşünce ve eylemler üniversitelerde serbesttir." Tabii ki irtica, terör ve bölücülük dışında... AKP

Hükümeti'nin demokrasi ve özgürlük söylemi bu anlayışın ne kadar dışına taşabilir.

57. Hükümet döneminde gündeme getirilen ve hala meclis gündeminde görüşülmeyi bekleyen üniversitelere dönük kapsamlı saldırıları içeren YÖK Yasa Tasarısı'yla önümüze konan "özerklik" hatırlayalım. Söz gelimi, biz mali özerklikten, üniversiteye bütçeden ayrılan payın harcanmasında, öğrenciler, öğretim elemanları ve çalışanların da içerisinde bulunduğu demokratik yönetim kurullarının siyasal iktidarın etkilerinden bağımsız karar vermesini anlıyoruz. YÖK Yasa Tasarısı ile bize sunulan mali özerklik ise, üniversitelere bütçeden ayrılan payın iyice azaltılma-

sını, okul bütçesinin üniversite sanayi işbirliği adı altında sermayeye açılmasını, üniversitelerin tümden ticarileşmesini getiriyor. AKP'nin vaat ettiği özerklik hangisi? Hükümetin Acil Eylem Planı ile kısmi demokratik açılımlar tartışılabilir olsa bile, bu mevcut klik dalaşında hükümet tarafında yer almamızı gerektirmez. Çünkü, tümden ticarileşen, özelleştirilen, halk çocuklarına kapatılan üniversitelerde özgürlük ve demokrasi aramak, beklemek büyük bir yanılgıdır. Ama hakim sınıflar arasındaki çelişkilerden ustaca yararlanıp üniversiteler cephesine kazanımlar sağlamak da bizim görevimiz. Bunun için General Gürüz'ün "herkes konuşacak, üniversiteler susacak, böyle şey olur mu?" sorusuna cevap olmalı ve üniversitelerin, öğrenci, eğitimci, çalışan tüm bileşenleriyle ortak mücadelesini yükseltmeli, sözü üniversitelerin gerçek temsilcilerinin almasını sağlamalıyız.

Kasım 2002 sayımızda, "YÖK'e karşı nasıl bir mücadele?" sorusunu yanıtlarken şöyle yazmıştık: "YÖK karşıtı mücadeleyi 6 Kasım eylemlerine yükleyip, tek bir günle sınırlayan anlayış mahkum edilerek birleşilebilen güçlerle birlikte, kitle faaliyeti yürütülmeli ve kitlelerin uzun süreli bir kampanyanın öznesi olması için çaba harcanmalıdır. Bu kampanya, kampüslerle sınırlı tutulmamalı üniversite bileşen-

leri ve liseliler başta olmak üzere, dernekler, sendikalar, aydın ve sanatçılar, vâli demekleri gibi demokratik güçlerle işbirliği hedeflenmelidir. ... Bu seneki YÖK protestolarının geçmiş senelerden daha ileri bir nitelik kazanması, bu çerçevede bir çalışmayla sürdürülebilmesine bağlıdır. Mesele, eylemi 7 KASIMLARA taşımaktır."

Bugün, üniversite bileşenlerinin ortak mücadelesinin ve hakim sınıf kliklerinin üniversiteler üzerindeki dalaşlarının ayyuka çıktığı bir anda üniversitelerin ülke çapında güçlü ve tek bir ses halinde karşı koyuşunun örgütlenmesi noktasında, umut verici gelişmeler yaşanmakta. Ülke çapında süren tartışmalar sonrasında, birçok üniversitede öğrenciler, eğitim emekçileri ve çalışanların ortak örgütleyecekleri uzun süreli bir kampanya ilan edildi; "Üniversitemi İstiyorum." kampanyası.

Bugün yapılması gereken, bu kampanya vesilesiyle akademik mücadele zemininde tüm güçlerle birleşmek ve kitleleri birleştirmektir. Üniversitemi istiyorum kampanyası üniversite gençlik hareketi açısından, doğru değerlendirildiğinde muazzam açılımlar sağlayabilecek nitel ve nicel potansiyelle sahiptir. Bu potansiyelin dar grupçu, ben merkezci, faydacı yaklaşımlarla günü birlik çıkarılara kurban edilmemesi gerekir.

Devrimci yayınlarda hala,

kampanyaya yönelik; kendini merkeze koyup, geriye kalan ne varsa karalayın, ısrarla öyle olmamasına rağmen "biz başlattık diğerleri destekliyor" imajı yaratmaya çalışan, yaşamdan kopuk gerçek dışı bilgilerle kampanyayı ve birlikteliği suistimal eden yaklaşımlar görülüyor. Bu, ne kadar da tarih bilincinden yoksun olduğunu ve deneyimlerden zerre kadar ders çıkarılmadığını gösteriyor. Bugün dergi sayfalarından ulaşılan dar kitleye; "Bakın biz ne kadar da nitelikliyiz, doğruyuz, mükemmeliz, diğerleri fasa fiso, hepsi basiretsiz" demek, en büyük basiretsizliktir ve kendini tatminden öteye gitmez. Bu pratiğin sahipleri bir türlü ders almadıkları tarihleriyle bir kez daha yüzleşmek zorunda kalacaklar. Bu noktada sonuna kadar ısrar edilmesi gereken ise kitlelerle birleşmek olmalıdır, gerekli olan budur.

Kampanya pratikte ortaya bir şeyler kaymaya başlayıp olgunlaştıkça değerlendirme ve önerilerimizle katkı sunacağız. Şimdilik tüm okurlarımızı buldukları alanlarda her türlü dar kaygıdan annarak, kolektif çalışma ve üretme kültürünü geliştirerek kampanyanın aktif yürütücüsü olmaya ve kitle faaliyetinin hakkını vermeye çağırıyoruz. Ve yineliyoruz: Bu sizin kampanyanız, bu üniversitelerin kampanyası, başka kimsenin değil.

DEMOKRASİ, ÖZGÜRLÜKLER VE İSLAM

Ülkemizdeki temel muhalif kesimleri oluşturan İslamcılar, Kürtler ve devrimciler arası ilişkiler nasıl olmalıdır? Aslında bu sorunun cevabında devrimcilerin yanıtıdır bize düşen. Devrimci hareket diğer muhalif gruplara yaklaşımda Cumhuriyet dönemi boyunca genel olarak doğrudan ya da dolaylı olarak düşmana hizmet eden bir pratik sergilemiştir. Kürt Ulusal sorunu özgülünde bu kendini sosyal-sosyalizm, ulusal isyanları ya da hareketleri karşı devrimci görme vb olarak ortaya koyarken, son onbeş yılda Ulusal Hareketin yakaladığı ivme ile aynı anlayışlar bu sefer kuyrukçuluk düzeyinde bir hatta kadar gerilemişlerdir. Bizim bu yazımızda esasta ele alacağımız "şenatçılar", "genciler" vb. komple nitelmelerle ittifak ve birlikler tartışılması gerekmeyen, daha baştan tüm ortak hareket noktalarına setler çekilmiş İslami kesimdir.

İslami kesim adında anlaşılacağı üzere din temelli örgütlenen bir çev-

reyi nitelendirmektedir... Ülkemizde din Cumhuriyetin ilanından sonra iktidarı Kemalistlere kapıran saltanatçı kesim tarafından uzun süre susturulmuş ve Kemalistler askeri zorla böyle bir hareketin gelişmesine müsaade etmemişlerdir. Fakat burjuva demokratik devrimin yaşanmadığı ülkemizde burjuvazinin dinle çatışma gibi bir geleneği olması bir yana din sürekli halka karşı kullanılmıştır. Burada gözetilen yalnızca "benim mallam mı, senin mallam mı?" olmuştur. Demokrasi kültürünün olmadığı şiddetin kutsandığı ve cennetten çıktığı söylenen sihirli çözüm yöntemi ile tüm sorunların aşmaya çalışıldığı ülkemizde şükretmek ve tanrıya sığınmak çaresiz ve çözümsüz halk için çok da gariptir. Buradaki bir olgu olmamalıdır.

Felsefi düşüncesinin temelini maddeciliğe dayandıran akımlar açısından dine yaklaşım geçmişten günümüze önemli bir sorun ve bir anlamıyla gerçek demokrat olmanın kriterlerinden biri olmuş-

tur... 1850'li yıllarda Avrupalı işçi yapılanmalarının pek çoğunda, din karşıtlığı sınıf mücadelesinin esas düzeyine kadar yadırganmadan indirgenemiyor, bu konuda ne kadar "sol" olunursa sınıfın çıkarlarının okadar fazla savunulduğu yanılgısına sık rastlanıyordu. Marksistler, Komünist topluma ulaşma süreci içerisinde devlet, aile vb. üst yapısal kurumların yıkılmasına paralel din olgusunun da ortadan kaldırılması sorumluluğunun bilincindedirler. Aslında bugün İslami muhalif kesimle yaşadığımız sorunların temelinde yatanda, dinin nasıl ortadan kaldırılacağı noktasındaki "sol" ve sağ politik konumlanışların yarattığı tikanıklıktır. Bu tikanıklığı aşmak devrimciler açısından kendini tekrar marjinalleştirme, hakim sınıflar üzerinde bir baskı unsuru olamama vb. pek çok düşümenin aşılmasında ileri doğru atılmış büyük bir adım olacaktır.

İktidar gibi bir iddiası olan bir yapı açısından ittifaklar olmadan

başarıya ulaşamayacağı berrak bir gerçekliktir. Bizler bu ittifakları sınıf ittifakı temelinde ele alıp, Halkın Birleşik Cephesi olarak bir formülasyona oturtsak da, pratik konumlanışımız buna taban tabana zıttır. Bu konuda diğer devrimci ya da reformist çevrelerin "sol" ultra-devrimciliği şimdiye kadar islami muhalif kesimle oluşan birliktelik alanlarında üzerimizde olumsuz bir baskı oluşturmuştur, genel olarak buna boyun eğilmiştir. Din algusu temelinde örgütlenme yalnızca karşı-devrimci sınıfların kullandığı bir yöntem değil, halk saflarında gördüğümüz pekçok kesimde bugün islami öğeleri önde tutarak, politik, de-

Kaf dağının tepesinden biz "cahilleri" seyreden ultra-komünistlerin "katkı" niteliğindeki belirlemeleri yanında, türban, tecrit, YÖK vb. sorunlarda alanlara taşan islami muhalif kesimin bizler açısından daha önemli olduğunu söylemek isteriz.

mokratik, akademik mücadele yürüten yaygın örgütlülüklerle sahiptir. Bunun dünya üzerindeki tezahürünü ABD'nin Sosyalizm tehlikesine karşı organize ettiği Yeşil Kuşak Projesi'nin ürünü yapıların tüm dünyada yaygınlık gösteren anti-ABD'ci faaliyetlerinde de görüyoruz. Maoistlerin kaçınılmaz olarak gereken temel nokta siyasal iktidar olmalıdır, bu misyon muğlaklaştırılarak, olası ittifaklara felsefi düzlemde maddeci alma adına ya da aşamadığımız ve aşmak istemediğimiz dar mezhepsel (saflarımızda yaygın olan Alevilik kastediliyor) çıkarlarla olmak asla bizim hareket tarzımıza denk düşmez. Devrim, Komünistlerin veya belli çevrelerin eseri değil kurtuluşun kendi kollarında olduğunu bilince çıkarmış halkın örgütlü mücadelesinin eseridir. Bu konuda yıllardır aynı yerde sayan, değişimi savunan ama değişime direnen, hata ve yanlışlarından ders almayan ve sol kendi tekelindeymiş gibi, Kaf dağının tepesinden biz "cahilleri" seyreden ultra-komünistlerin "katkı" niteliğindeki belirlemeleri yanında, türban, tecrit, YÖK vb. sorunlarda alanlara taşan islami muhalif kesimin bizler açısından daha önemli olduğunu söylemek isteriz.

Ülkemizde dönem dönem sistimlere araç olsada türban sorunu geniş bir kesimi ilgilendiren, aşağıdan yukarıya doğru yükseldiği için demokratik bir muhteva içeren bir konudur. Bu gün islami

geçmişlerine nedamet getirerek hükümete getirilen AKP dahi halkın bu sorunu çözmesi noktasındaki beklentilerinden dolayı sıkıntı içerisinde. Kişisel bir özgürlük alan inançları noktasındaki tercihi yüzünden insanların öğrenir haklarından mahrum bırakıldığı yol ortasında dövüldüğü ve türbanların "şeriyata geçit yok" denilerek meşru kılınmaya çalışıldığı ülkemizde, tüm bunları sol adını alkışlamak ya da sessiz kalmak tutarlı bir demokrat olma misyonumuzu terketmemiz için fazlasıyla yeterli bir sebeptir. Islami muhalif kesimin yaşadıkları ile, YÖK başlığı altında zaptu-rap altına alınmaya çalışılan öğrencilerin, ancak dilde eğitim hakkı gaspedilen ulu ve azınlıkların yaşadıkları arasında fark yoktur. Yaşanılanlar E-denli anti-demokratikken bunları karşı çıkmayan hatta destekleyenlerin, Cumhuriyetin ilk yıllarında yaşanan kürt isyanlarını "feodalizm tasfiye ediliyor" diyerek alkışlayan T "K" P'ileri çağrıştırmaya tasadüf olmasa gerek.

Yukarıda ifade ettiğimiz düşüncelerimiz üzerinden Maoist Komünistler: "İslamcılara şirin yapıyorlar, böyle komünistlik olur?" vb. yönelimlerle karşılaşacağımızı tahmin etmek zor olmasa gerek. Diyalektik maddeciliği esas alan bir yapı olarak dinin ortadan kaldırılması gerektiğini ve bu yaşamı geçireceğimizi açıkça söylüyoruz. Fakat bizim din mücadelemiz onu daha çekici h

Bunun içindir ki YÖK faşist kurumunu yerle bir etmek için islamcılarda dahil tüm devrimci-demokrat çevrelerle eylem birliklerinin örgütleyicisi olmalı, bu konudaki bilinç berraklığına ivedi şekilde erişmeli ve çevremizdeki "ultra-komünist", "dar-mezhepçiler" ya da soruna dogmatik yaklaşan çevrelerle ideolojik mücadele yürüterek onları ikna etmeli, bir çekim merkezi haline gelmeliyiz.

le getirecek bir biçimde değil, feodalizm-emperyalizm ve kompador-bürokrat burjuvazinin tasfiye edilmesine paralel bir şekilde gelişecektir. Bunun dışında iktidarımızda insanların inaçları yüzünden gözaltına alınması, dövülmesi, tutuklanması vb. bizim yönetim tarzımız alamaz. Bırakalım bunları, karşı-devrimci nitelikte dahi olsa eyleme dokülmediği sürece hiç bir düşünceye yaptırım uygulamayaçağımızı şimdiden taahhüt ediyoruz. Politik konumlanışımızın

kesime güven verilmeli, tereddütleri aşılmalıdır. Bu noktada üniversite merkezli olarak koordine edilen "Üniversitemi İstiyorum" kampanyası önemli bir fırsattır. YÖK başkanı Gürüz'ün 3 Kasım seçimleri sonrası yaptığı açıklamalar en apolitik insanı bile çileden çıkaracak nitelikte, açıktan bir cunta yönetiminin pervarsızlığı içerisinde. Aslında bu pervarsızlık 12 Eylül sonrası yıpratılmayan yegane kurumlardan biri olan YÖK üzerindeki devrimci-demokrat basın-

böylesi net olduğu koşullarda tüm aktivistlerimize düşün bir görev muhakkaktır. Ulusal burjuvazinin temsilcisi olduğumuz İP çevresi ile dahi ilişkilerimizi stratejik konumlanışımız gereği sabırla kururken, tecrit karşıtı ve emperyalist saldırganlığı protesto vb. gösterilerde gerek alanlarda gerekse kurumsal yapıları ile yanımızda olan islami muhalif

cin hakim sınıflar arasında yarattığı çatışmalar sonrası yaşanan çatışmanın dışı vurumundan başka bir şey değildir. Bunun içindir ki YÖK faşist kurumunu yerle bir etmek için islamcılarda dahil tüm devrimci-demokrat çevrelerle eylem birliklerinin örgütleyicisi olmalı, bu konudaki bilinç berraklığına ivedi şekilde erişmeli ve çevremizdeki "ultra-komünist", "dar-mezhepçiler" ya da soruna dogmatik yaklaşan çevrelerle ideolojik mücadele yürüterek onları ikna etmeli, bir çekim merkezi haline gelmeliyiz.

AKP gibi muhalif islami menşeli fakat bugün itibarıyla mevcut hakim sınıf partilerinden nüans farklılıkları dışında ideolojik-siyasal ayrışımı olmayan bir partinin tek başına "iktidar" görevine oturtulduğu ve bundan rahatsız olan kemalist-faşistlerin laiklik elden gidiyor teraneleri kopardığı şu günlerde din merkezli suni çatışmalara hazırlıklı olmak ve doğru tavır belirlemek gerekiyor. "Din kişisel bir sorundur" Maoist Komünistler bu taktik belirlemeyi halkın içerisinde ete kemiğe büründürmelidirler. Bu topraklarda demokrasiyi yeşertecek güçler olarak demokrasi anlayışımızın bizden farklı olanlarında kendini ifade haklarını sağlamak olduğunu tüm devrimci-demokrat güçlerin bilince çıkarması gerektiğini düşünüyoruz. Kendi içimizde demokrasinin gelişmesi ülkemizde demokrasinin gelişmesi ile eş anlamlıdır.

SALDIR

GANLIK

"İnsan neden saldırganlık gösterir?" sorusunun cevabı oldukça zordur ve aslında tüm insan davranışlarının doğasına yönelik bir tartışmayı gerektirir. Hayvanlar için saldırganlığın biyolojik ve davranışsal karşılıklarını bulmak o kadar zor değildir. Ancak insan söz konusu olduğunda, biyolojik yapıyı aşan birçok faktör işin içine girmektedir. Çünkü insan davranışının yapısı son derece karmaşıktır. İnsanoğlu düşünen, üreten, sosyal ve politik bir varlıktır. "Saldırganlık, insanın özünde olan bir şey midir, öğrenilmiş midir yada sonradan çevrenin etki-

siyle mi ortaya çıkmıştır?" soruları hala tartışılmaktadır. Şu anki bilgilerimize göre, bu sorulara verilecek en uygun cevap her ikisi de olacaktır.

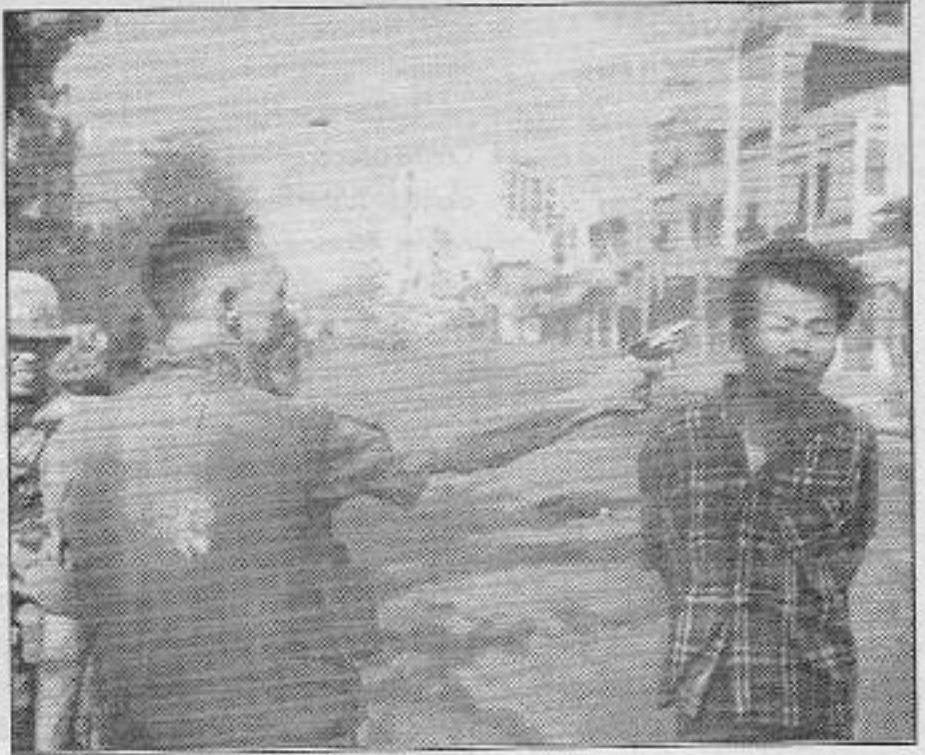
Tüm soyut kavramlar gibi saldırganlık kavramının da tanımlanması hem zor hem de çok kolaydır. Zorluk ve kolaylık, bu kavramın sınırlarının kolaylıkla genişletilerek, içeriğinin bulanıklaştırılabilmesinden ileri gelmektedir. Bu nedenle biz saldırganlık derken bu kavramın bilinen ve çoğu bilimci tarafından paylaşılan tanımı kullanacağız. Buna göre saldırganlık; "Başka bir insana zarar

vermeye, acı çektirmeye ve ya zararlamaya yönelik herhangi bir davranışa verilen addır. "Benz" anlamında kullanılan bir kavram olan şiddet ise "Güç kullanma baskı uygulamak, başkalarına zarar vermeye dönük hareketler" anlamına gelmektedir. İki kavram arasında şöyle bir ayrım yapılmış olmayacaktır. Saldırganlık bir eğilimdir ve farklı bileşenlerden kaynaklı olarak (kalıtım, çevre vb. gibi) insan doğasında varolan bir potansiyeldir. Bunun zaman zaman dışı vurumu veya eyleme dönüşmesi ise şiddettir. Şiddet sadece birey ölçeğinde e-

alındığında, bireyin artmış saldırganlık dürtüleriyle içsel kontrol düzenekleri arasındaki denge bozulduğunda gündeme gelir.

SALDIRGAN DAVRANIŞI BELİRLEYEN ETMENLER

Biyolojik etmenler; 1-Artmış biyolojik uyarılma: Bazı çalışmalar, yarışma etkinlikleri, aşırı alıştıma, şiddet içerikli filmler izlemek gibi çeşitli kaynaklardan köken alan artmış uyarılmışlık halinin saldırganlığı arttırdığını göstermiştir. 2-Cinsiyet ve hormonlar: İnsanlarda ve hemen hemen tüm hayvan türlerinde, erkek üyeler kadınlara göre daha saldırganlardır. Bu anlamda yapılan davranışsal gözlem ve araştırmalarda çocukluk döneminde oynanan oyunlarda bile erkek çocukların bu yöndeki oyunları tercih ettikleri saptanmıştır. Yine hayvanlar ve insanlar üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda, androjen (erkeklik hormonu) düzeyi ile saldırganlık arasında bağlantı olduğu ortaya çıkmıştır. 3-Cinsel uyarılma: Hormonsal etkiler dışında hangi nedenle olursa olsun cinsel uyarılma ile saldırganlık arasında bağlantı olabileceğinden söz edilmektedir. Örneğin yapılan son davranışsal araştırmalarda cinsel uyarılmaya

yol açan erotik materyalin niteliğine göre bireyin tepkisinin ortaya çıktığını göstermiştir. 4-Ağrı: Fiziksel ağrı, başka insanlara zarar vermeye güdüleme yolu ile saldırgan dürtüler doğurabilir. 5-İlaçlar ve diğer maddeler: İlaç, alkol, uyuşturucu ve uyarıcı kullanımıyla, saldırganlık arasındaki ilişki için şu bilgiler verilebilir. Küçük doz alkol saldırganlığı azaltırken, doz arttıkça saldırganlık da artar. Kaygı gidericiler genel olarak saldırganlığı kettirler. Kokain, uyarıcılar ve hallüsinojenlere artmış saldırganlık eşlik eder.

PSİKOLOJİK ETMENLER:

1-Engellenme: İnsanları şiddete teşvik eden en güçlü şey engellenmedir. John Dollard'ın engellenme -saldırganlık varsayımı bu

ilişkiye dayanır. Bununla birlikte engellenen insan her zaman saldırganlığa başvurmaz; küskünlükten, ruhsal çökkünlüğe, engellenmeye yol açan durumu ortadan kaldırmaya kadar bir dizi tepki gösterebilir. Kimi insanlar örneğin, boksörler yada futbolcular saldırganca davranabilirler. 2-Doğrudan provake edilme: Araştırmalarda elde edilen bulgulara göre, fiziksel kötüye kullanım ve alay edilme saldırgan davranışı arttırmaktadır. 3-Saldırganlık gösteren ömeklere maruz kalma: Televizyon ve saldırganlık arasındaki bağlantı, artık bilinen ve kabul edilen bir saptamadır. Çocukların televizyonda izledikleri şiddet içeren filmler arttıkça, akranlarına karşı daha saldırgan oldukları gözlenmiştir.

TOPLUMSAL BELİRLEYİCİLER:

Saldırganlığın, bireysel özelliklerin ötesinde, toplumsal birtakım belirleyicilerin olduğu da ileri sürülmektedir. Toplumsal saldırganlığın, üzerinde en fazla durulan belirleyeni, ekonomik yoksunluk ve toplumsal huzursuzluğa verilen tepkilerdir. Araştırmalar sonucunda, ilk başta insanlara uygulanan baskı ile ona verilen tepkinin belirli oranlarda arttığını ancak baskı yüksek bir düzeye ulaştıktan sonra tepkinin azaldığını ama baskı dayanılmaz bir hale geldiğinde ise tepkinin tekrar artmaya başladığı saptanmıştır. İnsanların ekonomik olarak yoksun bırakılması, enflasyon oranının büyük oranda artması beraberinde saldırganca tepkiler de getirmektedir. Arjantin'de meydana gelen toplumsal patlama buna örnek verilebilir. Ancak verilen tepkinin oranı toplumdan topluma değişiklik gösterebilir. Mesela Türkiye'de böyle sorunlar yaşanmasına rağmen ne hikmetse, toplum olarak böyle bir tepkinin verilememesi ilginç bir durum arz etmektedir.

Saldırganlık ile ilgili şöyle bir bulgu daha vardır; insanlar ait oldukları topluluktan ya da gruptan farklı görünmekten hoşlanmazlar, kabul edilmek isterler (Aidiyet Duygusu) Daha da ötesi insan bir gruba girdiği zaman bireysel özelliklerinden

uzaklaşıp, davranışları stereotipleşip tanınmaz hale gelebilir. Buna çeteler örneğini verebiliriz. Çünkü ailede görüşü aşağılanan, okulda susturulan birey kabul edilme ihtiyacını farklı alanlarda tatmin etmeye çalışır.

Bütün bunların yanı sıra hava kirliliği, gürültü ve kalabalık gibi

Marks'ın yabancılaşma kuramından etkilenen Fromm'a göre insan kendini diğer kişilere ve doğaya bağlayamazsa kendini yitirir. Ona göre insanoğlu hem ilerlemeyi hem de mutluluğu bir arada götüremez ve bu nedenle de gelecekte intiharların artacağını vurgulamaktadır.

çevresel etmenlerde saldırganlığı etkileyebilmektedir.

SALDIRGANLIK TEORİLERİ

Saldırganlık Teorileri bir yarıyla kısıtlanamayacak kadar

fazladır. Bu nedenle biz, basit konumda olan bir kaçı üzerine duracağız.

İçgüdüsel Olarak Saldırgan S.Freud, teorisini erken döneminde tüm insanların davranışının kökeninde Eros ve Libido yani yaşam enerjisinin olduğu ileri sürmüştür. Ona göre saldırganlık da libidinal dürtülerin yutulmasının engellenmesine kaynaklanan ikincil bir tepkidir. Ancak 1 Dünya Savaşının trağünlerini takiben Freud, insansaldırganlığının Thanatos ad verdiği, Libidodan farklı bir içgüdüden kaynaklandığını ileri sürdü. Thanatos (Ölüm İçgüdü) yaşamın tahrip edilip sona erilmesine yönelik olarak insan içinde bulunan bir enerjidir. Freud'a göre saldırganlıkta dahil olmak üzere tüm insan davranışları Eros (Yaşam İçgüdü) ve Thanatos arasındaki karmaşık ilişki ve gerilimden doğmaktadır. Ölüm içgüdü kısıtlanmazsa yaşamın kendini tahrip etmesi ile sonuçlanır. (Intihar) Bu nedenle ölüm içgüdüünü kısıtlama amacı ile insanlar savunma mekanizmalarına başvururlar. Çeneğin "yer değiştirme" savunmasıyla bu enerji dışarıya aktarılır ve böylece saldırganlık ortaya çıkar.

Saldırganlığın içgüdüsel olarak var olduğuna inanan ünlü biyolog Konrand Lorenz'e göre saldırganlık tüm diğer organizm

larda bulunana kavga etme içgüdü-
düsünden kaynaklanır. Bu içgü-
düyle ilgili enerji değişen oranlar-
da her insanda üretilmektedir. Bi-
riken bu enerji saldırganlığa ne-
den olur.

Erich Fromm, Freud'daki ya-
şam ve ölüm içgüdülerine benzer
bir şekilde "yaşam sevgisi ve
ölüm sevgisinden" söz eder. İn-
sanların büyük bir bölümü, ölüm
sever değildir ama bunalım dö-
nemlerinde umutsuz ölüm sever-
lerden etkilenirler.

Marks'ın yabancılaşma kura-
mından etkilenen Fromm'a göre
insan kendini diğer kişilere ve do-
ğaya bağlayamazsa kendini yiti-
rir. Ona göre insanoğlu hem iler-
lemeyi hem de mutluluğu bir ara-
da götürmez ve bu nedenle de
gelecekte intiharların artacağını
vurgulamaktadır.

Carl G. Jung ise; kişisel bilinç
dışından daha etkili olduğunu sa-
vunduğu kolektif bilinç dışından
söz eder. Bu ise, insan soyunun
yüzyıllar boyu kalıtsal olarak
getirdiği bir yapıdır. Jung'a göre
her ırkta saldırganlığın görülme-
sinin nedeni belki de bu olabilir.

KAZANILMIŞ BİR DAVRANIŞ OLARAK SALDIRGANLIK

İnsanoğlu dünyaya belli bir
kapasiteyle gelir. Davranışçılara
göre bu kapasite deneyimlerle şek-
illenir. Çocukluk döneminde kö-

**Bütün bunlardan hareketle şöyle bir soru sorabiliriz.: "İn-
sanların özlem duy-
duğu barış ortamı
asla sağlanamaya-
cak mı?" Elbette ko-
lektif bir üretim ve
yaşam koşulları sağ-
landığında aynı za-
manda bunun de-
vamlılığı için gerekli
bilinç insanlara ka-
zandırıldığında (eği-
timle) özlem duydu-
ğumuz barışın olaca-
ğını söylemek keha-
net olmayacaktır.**

tü muameleye maruz kalmış bi-
reylerin, yetişkin yaşamlarında
kendilerinin de benzer davranış-
lar gösterdiği bilinmektedir. Er-
ken dönemde karşılaşılan saldir-
gan davranışlar şu mekanizma-
larla bireyi etkileyerek ileride sal-
dırganlığa eğilimli hale getirir.

1-Çevre, şiddet göstererek kö-
tü model olmaktadır.

2-Pekleştirme yoluyla saldırgan
davranış kazandırılmaktadır.

3-Çevrenin kötü olduğuna dair
bir inanç doğurarak, çocuğun
gerçeği bozuk algılamasına yol
açmaktadır.

BARİŞ DÜŞÜNÇESİ VE İNSAN SALDIRGANLIĞI

Barış her dönemde üzerinde
düşünülen ve özlem duyulan bir
kavram oldu. Yaşamda kendi tür-
deslerimizden çok tarzında istedi-
ğimiz haklar kadar bu kez onla-
rın bizden aynı nitelikte istediği
haklardan dolayı, dünyada sü-
rekli iktidar kavgaları ve savaşlar
meydana geldi.

Gerçekte insanın çıkarları
tehlikeye girer girmez eşitlik duy-
gulan kolayca bozulur. İlk başta
fiziksel ve zihinsel koşullara uy-
gun kavga ve yarışma gelir. Bun-
lar bir ücret yada toplumsal sınıf
savaşına dönüştüğü zaman, uz-
laşmaz duygular ortaya çıkar. İn-
sanlardan başka hiçbir varlık,
kendi türdeslerine karşı yönlendi-
rilebilir bir yıkıcılığa sahip de-
ğildir. Bir aslanın ya da kaplanın
kendi soyundan bir hayvanla
yaptığı kavga farklı, avına karşı
davranışı farklıdır. Oysa insan
davranışlarında böyle bir ayrım
bulunmaz. Öldürücü amaçla ya-
pılan saldırganlıkları gerçekten
engellenecek hiçbir töre yoktur.
İnsanoğlu bir savaşa girdiği za-
man kendi benzerlerini ortadan
kaldırmak için elindeki bütün
araçları gözünü kırpmadan kulla-
nır. (Hiroşima ve Nagazaki'ye
atom bombasının atılması)

Oysa doğa insanın ihtiyaçları-
na cevap verecek kadar zengin-
dir. Ama insanın savurganlığı

hem kendi hem de doğanın mezar kazıcılığını yapmaktadır.

Peki bu savurganlığın temelinde yatan şey nedir? Elbette daha fazla mal, mülk yada para elde etmek ve bunun içinde kendinden zayıf olanlarını ortadan kaldırmaktır. Yani Kapitalizm ve onun bir bileşeni olan Özel Mülkiyet... Evet, insanın aç gözlülüğü kanlı

ayunlarını şu anda Ortadoğu da oynamaktadır.

Bütün bunlardan hareketle şöyle bir soru sorabiliriz: "İnsanların özlem duyduğu barış ortamı asla sağlanamayacak mı?" Elbette kolektif bir üretim ve yaşam koşulları sağlandığında aynı zamanda bunun devamlılığı için gerekli bilinç insanlara kazandırıldı-

ğında [eğitimle] özlem duyduğumuz barışın olacağını söylemek kehanet olmayacaktır.

KAYNAKÇA

FROMM, ERICH -SEVGI VE ŞİDDETİN KAYNAĞI. ÖTEKİ, 1999

PORTAKAL,HÜSEN BARİŞ DÜŞÜNÇESİ VE SALDIRGANLIK. CEM, 1999

WWW.EROLKOĞA.NET

WWW.RADIKAL.NET.TR

WWW.INTIHAR.DE/NEDEN

YÜKSEK ÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN SORUNLARI ÜZERİNE

Üniversite gençliği büyük bir çözümsüzlük ağının içinde. Bu durumun oluşmasında Türkiye'deki üniversite gerçekliğinin yanısıra ,yaşanan genel ortamının da önemli bir etkisi var.Zaten üniversite ve toplum yaşamı doğrudan veya dolaylı içiçe bir etkileşim halindedir.genelde toplumsal eylemliliklerin üniversitelerde başlayıp dalga dalga topluma yayıldığını,en azından bu anlamda üniversitelerin tetikleyici bir fonksiyona sahip olabileceğini düşünebiliriz.Ancak şu anki durum tersini bile göstermiyor.çünkü birbirini tetikleyecek hareketlenmelerden söz etmek olanaksız.Mevcut üniversite gençliğinin politik mücadelesi toplumsal mücadelenin de çok çok gerisine düşmüş durumda.Üniversiteler mevcut sistem içinde birer gerici eğitim mekanizmaları durumuna dönüşmüştür.Gençliğin bu baskıcı ,geriletici mekanizma altında ve ona tabi olarak yenilikçi,ilerici devrimci atılımlar gerçekleştirmesi kanımca olanaksız.Bu çerçevede üniversitelerden bir beklentimiz olmamalı.Artık tüm gençlik katmanları yüzünü halka dönerek öz örgütlülüğünü bu çerçevede gerçekleştirmelidir.Bu üniversitelerde örgütlenilmesin veya bu alanlarda politik mücadele yürütmenin bir anlamı yoktur şeklinde anlaşılmalıdır.Üniversite gençliği mücadelesini kampüs alanlarına hapsedmemelidir,mücadelesini mümkün olduğunca üniversite dışı mücadele kanallarıyla birleştirmelidir.Çünkü bir bütün gençliğin marjinal,apolitik,bireyci ve dar kalmasında topluma yabancılaşmanın gerçeğini görürüz.Bu yabancılaşmanın aşılması gençliği sınırlayan,geriletken ve darlaştıran tüm anlayışlardan kendini kurtarması ve korumasıyla olacaktır.Bu açıdan özelden üniversite gençliği,üniversite sınırlarını aşarak ve sistemin üniversitelerle halk arasında yükselttiği kalın duvarı yıkarak,halkla bütünleşmelidir.İşte o zaman küçük ve sakin dere sularının nasıl çılgın bir sele dönüştüğün görebiliriz.

DIYARBAKIR'DAN BİR OKUR

KÜÇÜKAYDIN'A CEVAP

Özgür Gündem yazarı Demir Küçükaydın, 11.12. 2002 tarihinde yayınlanan "AB, Savaş ve Sosyalistler" adlı makalesinde, tam bir pragmatist küçük burjuva aydın tavrı sergilemiştir. Bu yazının dikkatli bir şekilde incelenmesi AB'yi savunan zihniyetin dayandığı noktaları açığa çıkaracaktır. Biz ise yazımızda küçük burjuva aydın kimliğinin nasıl da emperyalizmin safında yer aldığını göstermeye çalışacağız.

Demir Küçükaydın eğer Türkiye Avrupa Birliği'ne (AB) girerse diyor ve ekliyor "Bu şu demektir: Türkiye'deki insanlar AB'ye girmiş bir Türkiye'de daha özgür ve

daha refah içinde yaşarlar bugünkü Türkiye'ye göre. Türkiye aşağı yukarı, Yunanistan, Portekiz, İspanya benzeri, onları biraz geriden izleyen bir ülke olur." Küçükaydın'ın iddiasına göre Türkiye AB'ye girdiğinde refaha kavuşacaktır. ("Daha refah içinde" demiş ama ortada refah olmadığı için böyle anlaşılıyor.) Garip ve altı doldurulmamış bir sözdür bu. Emperyalizmin, emperyalist bir birliğin nasıl olup da çıkarlarına

Ayrıca Küçükaydın'ın mantığı kitlelere ve sosyalistlere şunu öğütüyor: "Siz uğraşmayın MGK düzenini yıkmaya, ne de olsa biz girdiğimizde demokratik, zengin bir toplum olacağız." Oysa sosyalistler şunun bilincindedir ki bu ülkeye demokrasi de özgürlük de ancak devrimle gelecek.

aykırı hareket ederek Türkiye'yi refaha kavuşturacağını anlatmıyor Küçükaydın. Hatta Türkiyeli sosyalistleri bu "gerçek" karşısında susmakla suçluyor ve onların

"Durum daha iyi olmayacak." önermesinin olgularla çeliştiğini söylüyor. Ama asıl kendisi emperyalizmin gerçekliğini görmekten aciz bir şekilde olgularla çelişiyor.

Her şeyden önce devlet, egemen sınıfın baskı aracıdır. Avrupa emperyalist burjuvazisinin oluşturduğu AB, hem batı proletaryası hem de dünya halkları üzerinde bir baskı aracıdır. Artı değerini Avrupalı emperyalistler arasında paylaşımının hukuki ve askeri temellerini sağlama almak

Yukarıda kendisi belirttiği halde yazar zorlama bir şekilde kendisiyle çelişerek Avrupa'nın vereceği refahtan söz ediyor. Buradaki en önemli yanlış anlayış da farklı ülkelerde kapitalizmin gelişiminin kavranamamasıdır.

icin kurulmuş olan AB, amaç olarak halkları refaha kavuşturmayı değil, soygun ve sömürü düzenini devam ettirmeyi seçmiştir.

Devam edelim "Avrupa Birliği üyesi bir Türkiye, her halükarda, bugünkü Genel Kurmay egemenliği altındaki Türkiye'den daha zengin, sosyal bakımdan daha eşit ve demokratik olur." Her şeyden önce devleti, egemenlik ilişkilerini anlamadan yazıyor Küçükaydın ve söylediği şeyleri temellendirmekten kaçınıyor. Çünkü hiçbirinin temeli yoktur.

Emperyalist efendilerin kendilerini korumak için oluşturduğu bir birliğin faşist MGK düzenini tasfiye edeceğini söylüyor ve bugünden daha eşit ve özgür bir Türkiye'nin yaratılacağını söylüyor. Oysa gerçeklik bambaşkadır. Bugün demokrasinin beşiği denilen Fransa zindanlarında (Küçükaydın'ın keşke benzese dediği) İspanyol PCE-R tutsakları açlık grevine giriyorlar. Fransa ise, bu tutuklamaların İspanyol demokrasisiyle dayanışmak için olduğunu söylüyor. İşte Türkiye'yi faşizmden kurtaracak Hızır Aleyhiselamlar.

Ayrıca Küçükaydın'ın mantığı kitlelere ve sosyalistlere şunu öğütüyor: "Siz uğraşmayın MGK düzenini yıkmaya, ne de olsa biz girdiğimizde demokratik, zengin bir toplum olacağız." Oysa sosyalistler şunun bilincindedir ki bu ülkeye demokrasi de özgürlük de

ancak devrimle gelecek. Egemen sınıf durduk yere kendi imtiyazlarından ödün vermeyeceği gibi MGK veya başka bir kurumda yapılacak bazı reformlar sonucu kendi egemenliğinden vazgeçmeyecektir. Demir Küçükaydın bugün tarih kitaplarında okutulan Osmanlı gittiği yere huzur götürdü masalının anlatıcıları gibi AB'nin refah ve zenginlik dağıtıcısı olduğunu anlatmaktadır.

Yazının ilerleyen bölümünde Küçükaydın Türkiyeli sosyalistlere politika öğretiyor. "Türkiye halklarına sosyalistlerin söyleyeceği ancak şu olabilir: Evet Avrupa'ya girerseniz bugünkünden daha zengin bir ülkede, daha demokratik bir ortamda yaşarsınız. Yani bugün Avrupalıların yaşadığı gibi, belki biraz daha geride ama aynı grupta. Bu yeryüzünün imtiyazlıları arasına girmektir. Nasıl bugün Avrupalılar kendi refahlarını kimseye paylaşmak istemiyorlarsa o zaman siz de onlar gibi olacaksınız."

Yukarıda kendisi belirttiği halde (altı çizili yer) yazar zorlama bir şekilde kendisiyle çelişerek Avrupa'nın vereceği refahtan söz ediyor. Buradaki en önemli yanlış anlayış da farklı ülkelerde kapitalizmin gelişiminin kavranamamasıdır.

Temel Marksist bir önerme altyapının üstyapıyı belirlemesidir. Türkiye'de kapitalizmi komprador nitelikte olduğunda

Küçük-burjuva aydınlarının ortak özelliği antagonist (uzlaşmaz) çelişkileri kavrayamamalarıdır. Onlar için ortak bir demokrasiden, çelişkisiz bir dünyadan bahsetmek mümkündür. Emperyalizmin hiçbir zaman kendi doğası gereği halklarla uzlaşmayacağını veya planlarının halkların geleceğiyle "örtüşemeyeceğini" kavrayamazlar.

ve feodalizmin hala hüküm sürdüğünden dolayıdır ki Türkiye'de mevcut altyapı tasfiye olmadığı sürece burjuva mantığında bile demokrasi mümkün değildir. Yani feodalizm ve emperyalizm ülke topraklarından kazınmadan herhangi bir şekilde tepeden aşağıya demokrasi gerçekleşmez. Ayrıca sosyalistler biliyorlar ki sınıflı toplumlarda her kavramın sınıfsal bir anlamı vardır. Ve farklı sınıflar için bu kavramlar aynı anlamları ifade etmezler. Sınıflar

üstü bir demokrasi yoktur. Emperyalistlerin demokrasisi emperyalistlere demokrasidir halka ise diktatörlüktür. Burada Küçükaydın halkın üzerindeki (özü değişmeyen) emperyalist diktatörlüğü savunmaktadır. AB'ye karşı sosyalistlerin emekçilere söyleyeceği söz şu olmalıydı: "AB sizi bençilleştir." Yani AB emperyalist bir birliktir, girerseniz emperyalist olursunuz. Küçükaydın hiç canını sıkmasın AB'nin ABD'nin on yıllardır sömürdüğü, kanını akıtığı halklar hiçbir şekilde onlar gibi düşünmeyecekler, her zaman devrimcilerle birlikte savaşacaklardır. Küçükaydın'ın yazısında tek doğru olan yön bu süreçte Türkiye emekçilerinin bu çağrıya kulaklarını tıkayacaklarıdır. Ama onlar kulaklarını tıkiyorsa, devrimciler, AB'yi daha gür sesle teşhir edeceklerdir.

Savaşın

Küçük burjuvası

Irak'a yapılacak ABD müdahalesi hakkında da Küçükaydın'ın ilginç görüşleri var. Küçükaydın, genel olarak ABD müdahalesi sonucunda, bölgedeki kürtlerin daha fazla zenginlik ve refah içinde yaşayacağını söylüyor. Bugün herkes bilmektedir ki Irak-İran savaşında, 86 Alman, 18 Amerikan, 18 İngiliz olmak üzere toplam 208 silah satıcısı firma Ortadoğu'ya silah satmıştır. CIA ajanlarının önemli İran üslerini

bizzat kendilerinin bombaladığı yetkilileri tarafından kabul edilmiştir. Irak'ın toplam petrol gelirinin %42'sini silaha yatırdığı bilindiği halde ABD ağızını açmamış, Halepçe katliamına sessiz kalmıştır. Bugün Irak'ta bulunan bakterial-biyolojik silahların, nükleer silahların kaynağı ABD'dir.

Ö zaman açıktır ki amaç bambaşkadır. ABD'nin amacı, dünya egemenliğinin tek yolu olan Ortadoğu egemenliğini pekiştirmektir. Bu bir hükümlanlık ve petrol savaşıdır. Oysa Küçükaydın petrol için Ortadoğu'yu kana bulayacak savaş gerçekliğini atlayarak şöyle yazmaktadır: "... Amerika'nın dünya çapındaki çıkarı ve uzun vadeli planları bir halkın beklentileriyle örtüşebilir." Bu demektir ki kürt milliyetçileri ABD'nin petrol savaşını destekleyecektir.

Küçük-burjuva aydınlarının ortak özelliği antagonist (uzlaşmaz) çelişkileri kavrayamamalarıdır. Onlar için ortak bir demokrasiden, çelişkisiz bir dünyadan bahsetmek mümkündür. Emperyalizmin hiçbir zaman kendi doğası gereği halklarla uzlaşmayacağını veya planlarının halkların geleceğiyle "örtüşemeyeceğini" kavrayamazlar. Emperyalizmin ve gericiğin halkların bilincine işlediği bu reformist ve uzlaşmacı çizgiye karşı, ne mutlu ki Nepal, Filistin ve dünya halkları direnmektedirler.

MİLLETLER VE MİLLİYETÇİLİK - II

3-MİLLİYETÇİLİĞİN TANIMLANMASI

Milliyetçilik birçok yazar tarafından oldukça değişik biçimi ve içeriklerle tanımlanmıştır. Gerçi, teorisyenlere göre milliyetçiliğin ulusçuluğun 19. ve 20. yüzyılda genel geçer bir ölçütü de bulunmamaktadır. Kısacası doğuşu ve hangi koşulların ürünü olduğu noktasında bir anlaşma olmasına rağmen; tanımı, anlamı, neleri içerdiği, kökeni ve sonuçları konusunda farklılıklar gözlenmektedir.

Tarihsel koşulların ürünü olan milliyetçiliğin yapay bir olgu olduğu noktasında aşağı yukarı bir anlaşma mevcuttur. Belli yapı taşlarından oluşan bir inşa olduğu ve toplum mühendisleri tarafından şekillendirildiği genel kabuldür. Bu malzemelerin neler olduğu konusunda da farklılıklar mevcuttur.

Milliyetçilik belli bir etnik grubun veya topluluğun kendi devletini kurmak ya da var olan bir ulus devleti savunmak amacıyla güden bir hareketin ideolojisidir.

İşte bu milliyetçilik akımı, Fransız İhtilali'ni izleyen 1848 hareketleri sonrası yoğunlaşan, sanayileşme hareketleri ile milli burjuvazilerin ülke içinde iktisadi gücü ele geçirmesiyle yeni bir sürece damgasını vuran bu akım, giderek aşırı yayılmacılık ve sömürgeciliğe uzanacaktır. Buna karşılık B. Anderson ulusçuluğun bir Avrupa, eski dünya buluşu olmayıp yeni dünyada ortaya çıktığını belirtmiştir. Anderson, milletleri 'hayali cemaatler' olarak tanımlamaktadır. Aslında yüz yüze ilişkilerin geçerli olduğu köyler dışındaki bütün topluluklar 'hayalidir' demektedir. Ulus, hayal edilmiş

bir siyasal topluluktur. Hayal edilmiştir çünkü, en küçük ulusun ögeleri bile diğer ögeleri tanımayacak onlarla tanışmayacak çağ hakkında hiçbir şey istemeyecektir, ama yine de her birinin zihninde toplumlarının hayali yaşamaya devam eder. Irk, ulus, ümmet kavramlarının hayali topluluklar sayılması gerekir. Daha doğrusu böyle toplulukların varlığı ideolojiler aracılığıyla sınıflara kitlelere hayal ettirilir.

Ulus, hayal edilmiş, tasarlanmış bir siyasal topluluk olarak tanımlayarak en küçük bir ulusun üyelerinin bile ulusun diğer ögelerini tanımadığını ve tanıyamayacağı, ancak ulus fikrinin topluluğun kafalarında bir tasarım olarak yaşadığını ve toplumun bir hayalinin ancak toplulukta önemli sayıda insanın kendilerini bir

ulus olarak düşünmeye başlamasıyla mümkün olabilmektedir. Kırsacı, millet kavramı kurgusaldır. Çünkü üyeler hiçbir zaman tüm üyeleri bilemezler ve onlarla yüz yüze gelemezler. Fakat ortak düşündüğünü hissedenden toplumun hayali mevcuttur.

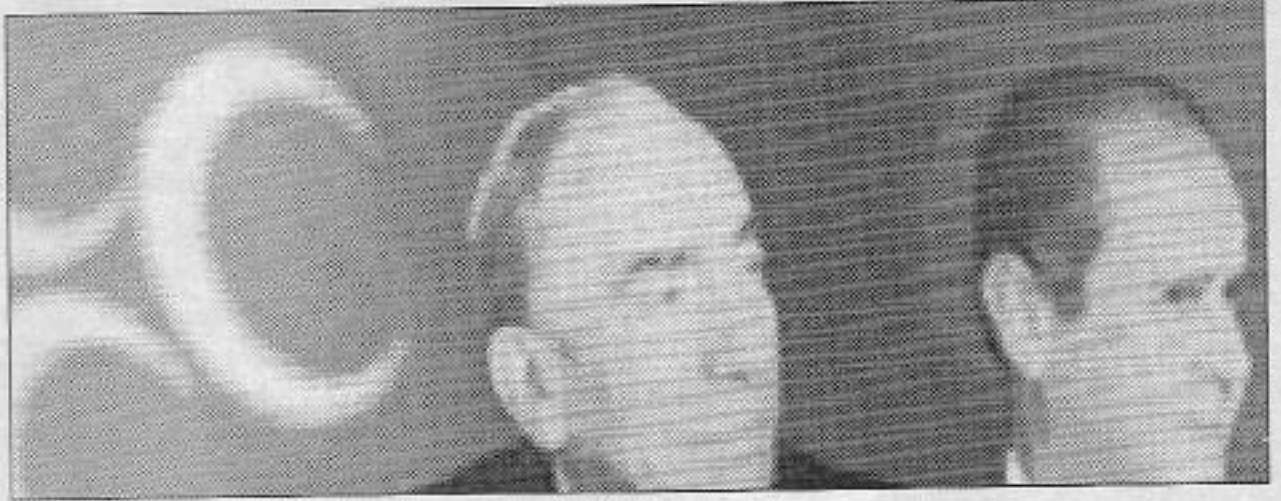
Gellner, ulus ile ulusçuluk arasındaki ilişkiyi paradigmatik bir değişlikle ele almakta, ortak bir bilinç ve ulusal bir kimliğin varlığına tekabül eden ulusçuluğun tarihsel bir miras olmadığını iddia eder. Ulusları meydana getiren şeyin uluslaşma süreci olduğunu, bunun da sanayi toplumuna ge-

etnik grubun ve topluluğun ulus olmadığını ortaya koymakta, kendi kendine yeterlik unsuru üzerinde durmaktadır.

Gellner'e göre, milliyetçilik, tarımsal bir toplumdaki sanayi toplumuna geçişin aşamasıdır. Çünkü ortak bir dil ve paylaşılan kültür tarihin her döneminde bulunurken ulusçuluk ve ulus tarihin çok kısa bir döneminde oluşmuş, ulus ise insanlar veya bazı etnik elementlerin sosyal hareketlilik sürecinde dönüşümüyle ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ulusçuluğun, ulusun kendi bilincine varması olmadığını,

güvensizlik, dayanışma, fazla enerji, tutku gibi etmenlerle de açıklanabilir.

Milliyetçiliği ekonomik açıdan ele alan açıklamalar da vardır. Marksizm, milliyetçiliği, kapitalizmin ve emperyalizmin bir ideolojik ürünü olarak görür. Genel olarak iç ekonomik bunalımlardan uluslararası ekonomik bunalımlara, ekonomik bunalımlardan ekonomik yayılmaya dek değişik bunalımların çeşitli milliyetçi düşüncelere yol açtığını belirterek, milliyetçiliği çevre ile ele almakta dış faktörlere ulus ötesi oluşumlara dikkati yoğunlaştır-

çiş nedenlerinden ve toplumun nesnel koşullarından kaynaklandığını; bu süreç içinde dil, kültür ve eğitimin merkezden kumandalı kullanıldığı tezini söyler. Dolayısıyla; ulus olgusunun, ulus denirimiyle kaçınılmaz bir beraberliği bulunduğunu ve buna bağlı olarak ulusun siyasi, ekonomik ve kültürel yönden rüştünü ispatlaması gerektiğini ifade ederek her

ulusçuluğun, ulusları icat ettiğini belirtmektedir.

Milliyetçiliği otoriter düzenli toplumların bir ürünü olan saldırganlık biçimi olarak yorumlayan yazarlar da vardır. Bazı yazarlar korkunun, endişenin, güvensizliğin grup içi duyguları güçlendirip öteki grupları aşağı görmelerine neden olduğunu düşünürler. Milliyetçilik, korku, nefret,

maktadır. Ona göre, bir halkın yapılanması tek yanlı değil çift yönlü bir süreçtir. Bu oluşum hem halkın kendi hakkındaki izlenimi hem de diğer halkların onun hakkındaki izlenimleri ile ortaya çıkmaktadır. Hatta devletlerin sınırları genellikle keyfi ve kararsız olarak saptanmış olup büyük ölçüde dünya ölçeğindeki politik güçlerin pazarlıklarının sonucu-

dur. Dünya haritasını göz önüne getirdiğimizde bu gerçeği tüm çıplaklığıyla görebilmekteyiz. Sınırlar bir cetvelle çizilmişçesine dümdüz ve de engebemiz. Yapaylık olgusuna dikkat çekip iç faktörler yanında dış faktörlerin de ulusal çözüm ve ayrımlıklar üzerinde büyük etkisi olduğunu belirtir. Bu anlamda ulusçu hareketlerin kaynağı olarak uluslararası dünya kaynağını göstermektedir.

Wallerstein modern devlerin yoktan varolmasa bile bir yaratı olduğunu belirtmekte ve yapaylık olgusuna dikkat çekmektedir. Bu yaklaşım devlet olmanın özelliğine vurgu yaparak devlet - millet farklılığını öne çıkararak her devletin bir millet olmadığını; devletlerin büyük ölçüde uluslararası pazarlıkların değerlendirmesine bağlılığını ifade etmektedir.

Hobsbawm'da milliyetçiliğin icat edilme ve inşa özelliği üzerinde durmaktadır. O'na göre, milliyetçilikte geçmiş icat edilir ya da yeniden yaratılır, dolayısıyla tek bir milliyetçilik olmadığı gibi eski milliyetçiliklerin canlandığı durumlarda bile eski ve yeni milliyetçilikler arasında fiili tarihsel sürekliliğe çok az rastlanır.

Elie Kedourie'de, milliyetçiliğin, düşünsel temelleri ve zihinsel koluna dikkati çekerek esas olarak kendi kaderini tayin hakkına dayanan milliyet ve milliyetçilik duygularının suni bir olgu olduğu noktasına işaret ederek yapaylık

özelliğine dikkat çekmektedir. Mesela, bir Polonya köylüsünün, kitapları, makaleleri okumadan önce kendisinin Polonyalı olduğunu bilmediğini aynı şekilde diğer köylülerinde ancak benzer şekilde milli bağlılıklarının farkına vardıklarını belirtir.

Milliyetçiliği ister Anderson, Kedourie gibi mit olarak ele alanlar isterse Smith gibi modernleşme ve sosyal gelişmenin bir sonucu olarak değerlendirenler isterse de Marksistler gibi ekonomik gelişmenin bir sonucu olarak ele alanlar olsun, milliyeti bakımından farklılık arz etmişlerdir.

Yapaylık olgusu, uluslaşmayla ilgilenenlerin başlangıçtan beri dikkatlerini çekmiştir. Bu açıdan bakıldığında; milliyetçilik, yapay bir şekilde ortak sembollerin inşasıyla ilgili bir durum olmakla birlikte yine de belirli koşullara dayanmaktadır. Dönemsel koşulları ele alındığında - 18. yüzyılda her şeyden önce modern bir düşüncedir denilebilir.

Politik bilimciler, ulus için, istenen ve gerek duyulan ortak vatan, tarih ve dil gibi öğeleri ararken hep realitenin sosyal inşasıyla karşılaşmışlardır. Yani, milleti oluşturmak için ortak sembollerin inşası zorunludur. Kısacası millet ve milliyetçilik her zaman için yapaydır. Ancak ortak sembollerin inşasıyla millet bir kez oluşturulduktan sonra kolektif bir kişilik temin etmekte ve belirli bir dere-

...anlaşılacağı üzere, millet ve milliyetçiliğin evrensel bir tanımının olmadığı tarihsel süreç içerisinde geçici bir olgu olduğudur. İleriki toplumsal aşamalar için net bir şey söylenmesi de, milliyetçiliği ve milletlerin erken dönem kapitalizmi ürünleri ve ideolojileri araçları olduğu, devletlerin sönmeleriyle milletlerin ve de milliyetçiliğin aşılabileceğini varsayabiliriz.

cede de olsa bireyin kişiliği değişmesine neden olmaktadır. Bu anlamda semboller grup ve topluluk hayatını bütünleştirici güçler olarak ortaya çıkmakta bireyleri bütünleşmiş bir bütün bağlama fonksiyonu görmektedir. dayanışma doğmakta ayrıca bireyleri belirli bir hedefe yönlendirmektedir. Burada millet, toplumun tümünü içine alacak biçimde tanımlanmakta, toplumun istikrar kazanıp diğer kolektif kişilikler, kurumlar ve dayanışma biçimleri olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle Fransız Devrimi'nden sonra ortaya çıkan eşitlik, özgürlük ve kardeşlik söylemlerinin kamuoyu cereyanından etkilenil yaygınlaştığını söyleyebiliriz.

Yukarıda yapılan tanım v

4-MİLLİYETÇİLİK TÜRLERİ (TİPOLOJİLERİ)

Smith, milliyetçiliğin rasyonel ve kurumsal batılı türünü organik ve mistik doğulu türünden ayırır. Savına göre; milleti, aynı yönetim ve yasalar altında ortak bir ülkede yaşamakta olan insanların birliği kuramsallığı olarak gören rasyonel millet kavramı, İngiltere, Fransa ve Amerika'da ortaya çıkmıştır. Bu düşünce büyük ölçüde 18.yüzyıl sonunda bu devletlerde iktidara gelen orta sınıfın bir ürünüydü.

Buna karşılık Doğu Avrupa'da ve diğer az gelişmiş ülkelerde, ekonomik nedenlerden ötürü önemli bir orta sınıf entelektüellerin ölçüp biçebilecekleri mistik bir ruh ve misyon sahibi dikşsiz ve organik bir bileşik olarak görüyorlardı. Asya'da olduğu gibi Orta ve Doğu Avrupa'daki milliyetçi hareketlerde önde gelen bir rol oynamış olmalarının nedenini burada göstermektedir.

Batılı sivil-teritoryal ile doğulu etnik-jenolojik modeller arasında felsefi bir ayrım koyar. Her iki modeli, milliyetçi hareketler içinde görebileceğimiz gibi Doğuda, Batıda, Asya ve Afrika'da da karşımıza çıkabilmektedir. Bu tür kavramsal ayrıştırmaların önemli sonuçları vardır.

Milletin sivil ve teritoryal modelleri belirli milliyetçi hareket tarzları yaratmaya eğilimlidir; bağımsızlıktan önce 'anti-sömür-

açıklamalardan sonra anlaşılacağı üzere, millet ve milliyetçiliğin evrensel bir tanımının olmadığı ve tarihsel süreç içerisinde geçici bir olgu olduğudur. İleriki toplumsal aşamalar için net bir şey söylenirse de, milliyetçiliğin ve milletlerin erken dönem kapitalizmin ürünleri ve ideolojik araçları olduğu, devletlerin sönmeleriyle milletlerin ve de milliyetçiliğin aşılacağı varsayabiliriz.

İster övülsün isterse de yerilsin, millet, günümüzde aşıl-makta olduğuna dair hiçbir emare göstermemektedir ve milliyetçiliğin eskisi kadar olmasa bile popüler tahrip gücünden ve öneminden bir şey kaybettiği söylenemez.

Marksist teorisyenlere göre; endüstriyel toplumun, iş koşulları, kültürel farklılıklar yaşatan ve barındıran sosyal yapıları çözecektir. Kültürel farklılıklar endüstriyel üretimin buldozeri tarafın-

dan yerle bir edilecektir. Etnisite, birbiriyle çakışan ve birbirini harekete geçiren kültürel farklılıklardan ibarettir. Kendisini görünür kılan ve özünü teşkil eden bu farklılıklar silindikçe etnisite de kuruyup gidecektir. Kısacası, milliyetçiliğin solup gitmesinden şu sonucu çıkarabiliriz: Milli devletler ve milliyetçilik yapay olgulardır.

Yapaylığı doğuran şey ise endüstrileşmedir. Egemenlik marktan kültürel bakımdan homojen topluma doğru kaymıştır. Milliyetçilik, toprağa dayalı topluluklardan endüstriyel topluluklara geçişin doğasına ilişkin faktörlerin oynadığı bir oyun olarak görülür. Milli meselelerde, politika, teknoloji ve toplumsal dönüşümün kesişme noktasında görülür. Milletler yalnızca özgül türde teritoryal devletin işlevi ya da bir devlet özlemi olarak değil, bunun yanı sıra teknolojik ve ekonomik gelişmenin belirli bir aşamasında vardır.

geci hareketler bağımsızlık-
tan sonra 'entegrasyon' (büt-
ünleşme) hareketlerine dönüşür-
ler. Öte yandan milletin etnik ve
jeneolojik modelleri sonradan gö-
rülecek bağımsızlık yanlısı ve irre-
dentist ya da 'Pan' hareketlerden
önce ayrılıkçı hareketleri veya di-
aspora hareketlerini ortaya çıkar-
maya eğilimlidir.

Bu temelde, özgül topluluk ve
hareketlerin, gerek bağımsızlık
öncesinde gerekse bağımsızlık
sonrasında kendilerinin içinde
buldukları genel durumu göz
önünde bulundurarak etnik ve
teritoryal milliyetçilikler arasın-
da konulan ayrım etrafında ge-
cici bir milliyetçilik tipolojisi in-
şa edebiliriz. Temel anlam hiri-
tasiyla birlikte bu durumlar ge-
niş ölçüde her bir milliyetçiliğin
siyasi hedeflerini belirler

1-Teritoryal milliyetçilikler:

Bağımsızlık öncesi ha-
reketlerde millet kavramı esas
olarak sivil ve teritoryal olan ha-
reketlerdir. Bunlar öncelikle ya-
abancı yöneticileri kaçırmaya ve
eski sömürge ülkeyi yeni bir dev-
letsel milletle ikame edip, 'teritor-
yal millet' yaratmaya çalışacak-
lardır. Entegrasyoncu (bütünleşti-
rici) milliyetçiliklerdir.

Milleti belirli bir ülkede aynı
yasalara ve kurumlara boyun
eğen bir halk topluluğu olarak ta-
nımlarlar. Bu tanımlama milletin

batılı tarzda kavramlaştırılması-
dır. Burada hakim olan anlayış
mekansal yada teritoryaldır. Yani
milletlerin iyi tanımlanmış ülkelere
- topraklara sahip olmaları de-
mektir. Öyle ki, örneğin, ellerim-
deki toprakla özdeşleşen Flaman-
lar'da halk ile toprak birbirine ait
olmuştur.

**Belli
bir toprak par-
çası üzerinde siyasi
bir topluluk oluşturan,
fertlerin yasal siyasi eşit-
liği ile ortak bir sivil kültür
ile ideolojiye dayanan mil-
let modeli batılı bir tanım-
lamadır. Millet belirli bir
ülkede aynı yasa ve ku-
rumlara boyun eğen
bir halk topluluğu
olarak tanımla-
nır.**

s ö z
konusu olan
toprak parçasının herhangi bir
yer olması mümkün değildir, ora-
sı herhangi bir toprak parçası de-
gil, tarihi bir toprak, yurt, halkın
beşiği olmalıdır. Tarihi toprak,
toprak ile halkın nesiller boyu bir-
birleri üzerinden müşterek ve ya-
rarlı etkilerde bir toprak parçası-
dır. Burada tarihi bellek ve çağır-
sımların mekanı haline gelir. Yurt
milletin bilgilerinin analizlerinin
ve kahramanlarının yaşadıkları,
dua edip savaştıkları, çalıştıkları

bir yerdir. Bütün bunlar yurt
yeryüzünde biricik kılar. Nehir-
ni, dağları, denizleri, gölleri,
kentleri kutsal hale gelir yurt.
ce yerlerdir buralar

Topraklardaki doğal kaynak-
da sadece o halka aittir, yabarı-
ların kullanımına ve sömürsü-
kapalıdır. Milli ülke kendine yet-
li olmak zorundadır. Otarsız ekor-
mik çıkarların olduğu kadar yurt
topraklarının da savunulma-
sı anlamına gelir.

Milli kimliğin önemli bir un-
ru patria (vatan) fikridir. Batı c-
şüncesi bu yasal ve siyasi h-
ları kendi millet modelinin
mamlayıcısı olarak görür.

Milletler yurt içindeki top-
lukları bir arada tutan bir ar-
tış, emel, hürriyet ve fikirlere c-
tak bir sivil ideoloji ve kültürel b-
yuta sahip olmalıydılar. Ortak l-
kamu oyu ve kitle kültürünü t-
miz, iyi, popüler toplu-
sallaştırma vasıtalarına, kamu-
bir eğitim sistemi ile kitle iletiş-
aracına havale edilmiştir. Ba-
milli kimlik modelinde mille-
mensupları ortak tarihi anık-
mitler, simge ve geleneklerle ba-
lanmış ama türdeş kılınmamış ki-
tür toplulukları olarak görülme-
tedir. Tarihi ülke yasal siyasi
topluluk, topluluk fertlerinin yas-
siyasi eşitliği ve ortak sivil kült-
ile ideoloji, bütün bunlar millet
batılı standart modelini oluşt-
muşlardır ve batının mode-
dünyadaki etkisi nedeniyle b-

miktar biçimi değişmekle birlikte batılı olmayan milli kimlik tasavvurlarında da canlı unsur olarak kalmışlardır.

Belli bir toprak parçası üzerinde siyasi bir topluluk oluşturan, fertlerin yasal siyasi eşitliği ile ortak bir sivil kültür ile ideolojiye dayanan millet modeli batılı bir tanımlamadır. Millet belirli bir ülkede aynı yasa ve kurumlara boyun eğen bir halk topluluğu olarak tanımlanır.

2-Etnik Milliyetçilikler

Bağımsızlık öncesi hareketlerde, milliyetçilik düşüncesi temelde etnik ve jeneolojik (secereci) niteliktedir. Daha büyük bir siyasi birimden ayrılmayı (veya seçilmiş bir etnik yurdu ayırmaya veya orada toplanmaya) ve onun yerine yeni bir siyasi etno- millet kurulmaya çalışılacaktır. Bunlar ayrılıkçı milliyetçilikler ve diaspora milliyetçilikleridir.

Bağımsızlık sonrası hareketlerde ise millet düşmilliyetçiliklerdir.

Batılı tarzda millet tanımına karşı çıkarlar. Asya ve Doğu Avrupa'da gelişen bu yeni modele etnik millet milliyetçiliği diyebiliriz. Bunun ayırt edici özelliği doğuştan fıtrî bir topluluk fikrini öne çıkarmasıdır. Batılı millet kavramı bireyin, kendi seçeceği belli bir millete ait olması gereğini şart koşarken bu batılı olmayan etnik kavramlaştırma böyle bir özelliği kabul etmemektedir. Kendi topluluğunda yaşasa da

başka bir yere göçse de birey, kaçınılmaz biçimde, organik olarak, içinde doğduğu topluluğun mensubu olarak ve sonsuza dek onunla damgalanmış olarak kalmaktaydı. Başka bir ifadeyle millet, ortak soydan gelen bir topluluktur. Bu etnik modelin de sayısız yüzü vardır. İlki kesin biçimde ilkeden çok soyu öne çıkarmasıdır. Millet hayali bir 'üst aile' olarak görülür, soy ve secece ile gurur duyulur.

Secerecilik ve varsayımsal soy bağları halkın seferber edilmesi yerli dil, adet ve gelenekler, bütün bunlar alternatif bir etnik millet kavramının unsurlarıdır.

Milletler dünyasında her bir millet biriciktir, eşsizdir ve her biri seçilmiştir. Milliyetçilik modern öncesi kutsal etnik seçilmişlik mitinin laik, modern muadilidir. Milliyetçilik yeri doldurulamaz kültür değerlerini, evrenselliğini öne sürer.

Batılı sivil modeldeki hukukun yerini etnik modelde yerli kültür, genellikle de dil ve adet almıştır. Dil bilimleri ve halk bilimlerinin etnik milliyetçiliğin ilk evresinde merkezi bir rol oynamalarının nedeni de budur.

SONUÇ

Batıdaki ana yurdundan bütün dünyaya yayılan millet ideali, özellikle etnik ve dini bakımdan farklılıklar arz eden bölgelere, kin, istikrarsızlık, kaygı ve terör götürmüştür. Millet, her siyasi teşebbüsün öznesi ve milli kimliği-

ni, insani her değer ölçütü yapan bir doktrin olarak milliyetçilik ortaya çıktığı andan itibaren tek bir insanlık tek bir dünya topluluğudur. Milliyetçiliğin, siyasi topluluğa kazandırdığının aksine, kültür topluluklarını kaçınılmaz şekilde birbirine düşüren ve sadece kültürel farklılıkların miktar ve çeşitliliği düşünüldüğünde olsa olsa insanlığı siyasi bir giridaba sürükleyecek olan meşruiyet dar ve çelişkiler ile yüklü bir meşruiyettir.

* Hobsbawm, dünyanın içinde bulunduğu genel eğilimlere bakarak; " benim sovim milliyetçiliğin günümüz dünya politikasında açıkça öni planda yer almasına rağmen tarihsel bakımdan daha önemsiz hale geldiği yönündedir... Olsa olsa başka gelişmeleri karmasıklaştıran bir faktör ya da katalizördür." demektedir.

Dünya küçülüp, sınırlar ortadan kalktıkça, insanlar daha da birbirine benzemekte, kale kültürü herkesi bir şekilde esareti altına alıp ayrıntıları törpülemektedir. Ekonominin üzerinden yükselen globalleşme, tüketim huyları bastırmak üzere aynı beklentileri olan, benzeri tatmin duygularıyla hareket eden, aynı giysileri giyen, aynı müziği dinleyen, aynı tüketim kalıplarına hapsedilen bir insan tipi yaratılmaktadır. Bu tip, standartlaşıp uluslararası hareket özgürlüğü genelleşirse, milliyetçilik bir sorun olmaktan çıka-

caktır, en azından kültürel farklılığın doğurduğu iletişim kopuklukları önemsizleşecek ve artık ulusal gerilimlere yol açmayabilecektir. Milliyetçilik daimi bir sorun, siyasal ve kültürel sınırların çakışmasının neden olduğu ulusal zorunluluğa karşı çıkmaya yeltenen, her yönetimin üstünde sallanan Demokles'in kılıcı olarak ortadan kalkacak daimi ve ciddi bir tehdit

Tek tük de olsa ülkelere eski sömürgelerden ve geri kalmış ülkelere akın eden göçler, milliyetçiliğin sürekli yapısal bir kaynağını oluşturacağı benziyor. Özellikle Batı Avrupa'da yabancı göçmen işçilere karşı yapılan milliyetçi saldırılar bu kaygıyı doğrular niteliktedir.

olmaktan çıkacaktır, diyebiliriz.

Her ne kadar son yıllarda, eski Sovyet topraklarında ve Balkanlarda görülen ulusal devlete dönüş milliyetçiliği bir takım yıkımlara yol açsa da özellikle Avrupa'nın bütünleşmeye doğru hızla ilerlemesi milliyetçiliğin bir numaralı kavgaya alanı olan sınır ve toprak kavgalarını arka plana atıp

sindirirken yeni bir milliyetçilik türüne de rastlamış bulunuyoruz. Bu da ülkelerdeki yabancı işgücüne duyulan şovenist duygular ve milliyetçi saldırılardır. Bu da bütünleşmeye giden Avrupa'nın önündeki en büyük engeldir.

Milliyetçiliğin tüm olumsuz yanlarına rağmen ezilen ulus milliyetçiliğinin kısmi birtakım olumluluklarından da bahsedebiliriz. Öncelikle azınlıkların kültürlerini savunuyor oluşu kayıp tarih ve edebiyatların kurtarıcısı olması kültürel yenilemelere ilham vermesi kimlik krizine getirdiği çözüm topluluğu ve toplumsal dayanıklılığın etik eşitliğine inanan toplumları ve insanları sıra düzeni içinde gören eşitsizlikçi dünya görüşünün bir parçasıdır. Kendisini çeşitli toplumlarda ve çeşitli zamanlarda farklı biçimlerde ortaya koyan bu dünya görüşünü zaman zaman o ya da bu toplumda ortaya çıkan görünümüdür. Eşitsizlikçi dünya görüşüne sahip olan sınıfların ve yönetimlerin ortamı yakaladıklarında başvurdukları ideolojik bir silahtır. Bugün için dünyada ve ülkemizde milliyetçiliğin üzeri küllenmiş görünse de bu onun elverişli koşulları oluştuğunda yeniden alevlenmeyeceği anlamına gelmez. Günümüzde ufak tefek örneklerini gördüğümüz gibi bir uluslararası çatışmada, bir iç savaşta, bir etik kapışmada küllerinin üflenerek milliyetçiliğin yeni-

den tutuşturulması olasılığı her mevcuttur. Milliyetçiliğin dozu biraz kaçınıldı mı ırkçılık çıkar kaşımıza. Genellikle ideolojik mizemeler bir bedene girdikten sonra yenilseler de tümüyle yok edilmeyen "uyuyan mikroplar" gibidirler. Alaaddin Şenel'e göre.

Tek tük de olsa ülkelere eski sömürgelerden ve geri kalmış ülkelere akın eden göçler, milliyetçiliğin sürekli yapısal bir kaynağını oluşturacağı benziyor. Özellikle Batı Avrupa'da yabancı göçmen işçilere karşı yapılan milliyetçi saldırılar bu kaygıyı doğrular niteliktedir. Aslında milliyetçilik diğer halklardan ziyade kendi milletine zarar vermektedir. En çarpıcı örneğini Nazi Almanyası vermiştir. Tüm Avrupa'ya verdiği zararın yanında asıl mağdurun Alman milleti olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKÇA

- 1- ANDERSON, B. HAYALI CEMAATLER, 1995, İSTANBUL, METİS YAYINLARI
- 2- YİRCİ, N. VATAN ASKI, 1997, İSTANBUL, AYRINTI YAYINLAR
- 3- SMITH, A.D. MİLLİ KİMLİK, 1994, İSTANBUL, İZİSİM YAYINLARI
- 4- BALBOR-WALLERSTEIN, İRK ULUS SİNE BELİZ KİMERLER, METİS, İSTANBUL
- 5- GELİNER, E. ULUSLAR VE ULUSÇULUK, İSTANBUL, İNSAN YAYINLARI
- 6- GELİNER, E. MİLLİYETÇİLİĞE BAKMAK, 1999, İSTANBUL, İLETİŞİM
- 7- HÖBSBAWM, E. J. MİLLETLER VE MİLLİYETÇİLİK, 1995, İSTANBUL, AYRINTI YAYINLARI
- 8- ŞENEL, A. İRK VE İRKÇILIK DÜŞÜNCESİ, 1999, BİRİM VE SANAT YAYINLARI
- 9- ERGİL DOĞU, İDEOLOJİ VE MİLLİYETÇİLİK, TÜRK HAN KİTAPevi, 1983
- 10- YILMAZ, A. ETNİK AYRIMÇILIK, 1996, İSTANBUL, VADI YAYINLARI
- 11- TÜRKİYE GÜNÜĞÜ DERGISİ, YAZ. 1999, SAYI:23

söyleşi

...bugün aydın olabilmenin vazgeçilmez koşulu yazgılarını Sınıf ve Emek ile bütünleştirmek, Sınıf'ın öz ideolojisiyle yoğrulmaktır...

Ö.D: Bugün Devrimci-sosyalist yayınlarda ve çevrelerde ideolojik-politik tartışma ve üretim noktasında ciddi bir kısırlık hakim. Türkiye Devrimci Hareketi'nin bugün içerisinde bulunduğu durum ve bunun tarihsel gelişimi, alt yapısı hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Haluk Gergor: Türkiye Devrimci Hareketi çok çeşitli ve boyutlu iç ve dış nedenlerle bugün gerileme içinde. Her şeyden önce bunun bütün dünyada özellikle de Sınıf Hareketi'nin etkisizleşmesiyle birlikte ortaya çıkan durumla ilgisi var. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki çöküş bir ideolojik bunalımı da beraberinde getirdi. (Burada Çin'deki aşkar

geri dönüşü de düşünmeli tabii). Buna elbette emperyalizmin saldırılarını da eklemek gerek. Sınıf Hareketi'ndeki evrensel geri çekiliş, işte bu etkenlerle, yani emperyalizmin yeni saldırıları, varolan sosyalist ülkelerdeki çöküş ve teorik/ideolojik bunalım ile birlikte ortaya çıktı. Sonuçta da, elbette istisnalarla, devrimci sosyalizmin evrensel düzeyde dibe vurması gerçekleşti. Bu durum Türkiye'yi de etkiledi.

Bu arada, özellikle, Türkiye kapitalizminin sosyalizme, hatta demokrasiye ve insan haklarına, temel emekçi haklarına, işçi sınıfına ve genel olarak da emeğe karşı hunharca saldırılarını da unutmamak gerekir. 12 Eylül'ün kurumsallaşmış bir şiddet yapısına dönüşmesi de saldırıyı süreklileştirdi. İşkencelerle, operasyonlarla, idamlar, gözaltında kayıplar, yargısız infazlar ve faili meçhul cinayetlerle simgelenen bu saldırı, korunmayı, ortaya çıkan duruma örgütsel/düşünsel yanıtlar aramayı, yeniden inşayı önemli ölçülerde engelledi.

Kürt Savaşıyla ortaya çıkan gelişmelerin de bu açılarından olumsuz etkileri oldu. Rejimin sistematik bir biçimde yaygınlaştırdığı baskı ve şiddetin yanısıra, emekçi yığınları da etkileyen, aydınları, üniversite, basın gibi kurumları çökerten ve onları burjuvazinin, devletin tetikçisine dönüştüren ideolojik saldırı büyük tahribat yaptı; şovenizmin zehiri bütün ülkeyi çoraklaştırdı. Kürt Hareketi'nin uluslararası bir komployla karşılaşması ve bunun etkileri de bu açıdan ok olumsuz so-

nuçlar doğurdu.

Dönegliğin yaygınlaşması, bu yolla gerçekleştirilen ideolojik manipülasyon, demokratizmin ikamesi gibi olgular da bilinçli kültürel yozlaştırma, bencil köşe dönmece iş bitirir bireyciliğin pompalanmasıyla, ahlaki/moral çöküntüyle birleşerek devrimci sosyalizmin önünde setlere dönüştürüldü. Kazanılan psikolojik üstünlüğün de kullanılmasıyla, burjuvazi bir zamanlar yitirmiş olduğu değerler hegemonyasını yeniden kazanmayı başardı.

Devrimci sosyalizmin, bölünmüşlüğü, parçalanmayı, dayanışmayı, iş ve güç birliğini örmedeki yetersizliği, teorik/ideolojik/örgütsel açılımlardaki eksiklikleri de kuşkusuz bu durumun gelişmesine katkıda bulundu.

Tabii unutmamak gerekir; zulüm, her zaman ve her yerde, kendine karşı çıkışın tohumlarını da eker. Gerek emperyalizmin küreselleşme ve Yeni Dünya Düzeni çerçevesinde başlattığı evrensel yıkım ve yağma saldırısı, gerek yerli iş birlikçilerinin ülkedeki tahribatlar, gerekse kapitalizmin küresel bunalımı bir yenisinden doğuşu da gündemde tuttu hep. Nepal'den Peru'ya, Kolombiya'dan Filistin'e, Batı metropollerindeki globalizm karşıtlığından savaş aleyhtarlığına, pek çok yerde ve pek çok sorunda yığınsal karşı çıkışlar, devrimci ve demokratik kabarıklar artık ortaya çıkıyor. Türkiye devrimci hareketinin direngenliği, teorik birikimi, mücadele geleneği yaşamdan, ortak bellekten silinmiyor ve kendi küllerinden yeniden doğuşun umudunu yaşıyor.

Ö.D: *Bu noktada gençlik ve üniversiteler nerede duruyor?*

H.Gerger: Gençlik, özellikle de öğrenci gençlik, bütün dinamizmine, olumlu olana açıklığı, geleceği bağrında barındırması ve yazgısının emekle bütünleşmişliğine karşılık, son tahlilde yukarıda saydığım di-

pitalizmin alt düzeydeki hizmetleriyle gereksindiği diplomalı işsizler rezervini üretmeye göre yapılandırılmıştır. Bu durumda bile, bu üniversitelere girenler şanslı sayılabilmektedirler! YÖK ile aslında Türkiye’de akademik özgürlükler ortadan kaldırılmış, özerklik yıkılmış, üniversiteler bilimden kopartılarak bir tür ortaöğrenim kurumlarına dönüştürülmüşlerdir.

Vandal burjuvazi kendi aydınını dahi yetiştiremediğinden sosyalist hareketin bağrında yetişmiş olanları devşirdi ve onlar da bütün devşirmeler gibi geçmişlerine, kendilerini yaratan güçlere saldırmaya başladılar. Sonuçta da, sömürücü, baskıcı düzenin çapsiz ideologu ya da tetikçisi olup çıktılar ve tabii çürüdüler de.

namiklere bağlı olarak siyasal/ideolojik konumlanışı, belirlenen konumdadır. Özellikle de, sınıf hareketinin geriliği, sosyalizmin bir cazibe merkezi olmaktan çıkmış olması, örgütlü mücadelenin baskılanması ve düzenin şiddeti onun konumlanışının sınıfsal özünden de kopararak etkiliyor.

Türkiye’de eğitim, özünde, sınıf tahakkümünün kaba bir aracıdır. Eğitim, bir yandan genç dimağları resmi ideoloji doğrultusunda yeniden şekillendirip tahrip ediyor, bir yandan da Türkiye kapitalizminin emek ordusunun bir bölümünü yaratıyor. Bütün bunlara ek olarak da, doğrudan bir baskı ve şiddet mekanizması ve aracı olarak işlev görüyor. Bugün Türkiye’nin klasik üniversiteleri, ka-

Ö.D: *Üniversitelerde kurulduğundan beri YÖK’e karşı mücadele ediliyor olmasına karşın ciddi bir kazanımdan bahsedemiyoruz, siz bunu neye bağlıyorsunuz?*

H.Gerger: Üniversitelerde eskiden hakların savunulması ve geliştirilmesinde sosyalizmin önerdiği mücadele sac ayağı, öğrenciler-hocalar-çalışanlar üçlüsünden oluşurdu. Oysa şimdi köprülerin altından çok sular aktı. Her şeyden önce, öğretim üyelerinin korku ve çıkar karşılığı bastırılması, zamanla da, çok büyük oranda düzene boyun eğdirilmesi, eski solculardan oluşan

önemli bir bölümünün de militarist/şoven konular kazanılması hocaları ve tayin edilmiş yönetimleri bu sac ayağından çıkartmayı zorunlu yaptı. Büyük baskı, çalışanları da önemli ölçüde pasifleştirdi. Bu durumda bütün yük öğrencilerle, aileler üzerinde kaldı ki, bu da yetersiz oldu köklü değişiklikler için. Dışardan da katkı gelmeyince kazanımlar sınırlı kaldı.

Ö.D: Tüm bu söyledikleriniz içerisinde ülkemizde 'aydın' olarak nitelenen kesimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

H.Gerger: Bence; Türkiye'de artık geleneksel aydınlardan olumlu fazla şey beklemez. Bir sosyal kategori olarak geleneksel aydınlar bütün dünyada yok oluyor. Bu yok oluş Türkiye'de çürümeyle gerçekleşiyor. Batı'da burjuvazinin ilerici bir sınıfsken devrettiği mirasa sahip çıkan, burjuvazi bu özelliğini yitirip bu değerlerin düşmanı olunca işçi sınıfına ve onun partilerine yönelen geleneksel aydınlar maddi zeminlerini yitirdikleri için yok oluyorlar. Türkiye'de zaten kendi dinamikleriyle oluşmamış bu kategori, rüzgarın işçi sınıfından yana döndüğü bir dönemde belirli bir canlılık kazandı ama yukarıda saydığım gelişmeler sonunda çürümeye, aslına dönmeye başladı. Vandal burjuvazi kendi aydınını dahi yetistiremediğinden sosyalist hareketin bağrında yetişmiş olanları devşirdi ve onlar da bütün devşirmeler gibi geçmişlerine, kendilerini yaratan güçlere saldırma-

ya başladılar. Sonuçta da, sömürücü, baskıcı düzenin çapsiz ideologu ya da tetikçisi olup çıktılar ve tabii çürüdüler de. Şimdi sınıf ve devrimci sosyalist hareket kendi organik aydınlarını yaratmalı, geleneksel aydınlardan kopuşu gerçekleştirmelidir. Geleneksel aydınlar ya da üniversiteli gençlik açısından da bugün aydın olabilmenin vazgeçilmez koşulu yazgılarını Sınıf ve Emek ile bütünleştirmek, Sınıf'ın öz ideolojisiyle yoğrulmaktır...

Ö.D: Peru Komünist Partisi Başkanı Gonzalo'nun yaşamını savunmak amacıyla oluşturulan uluslararası komitede yer aldığınızı biliyoruz. Peru'daki son gelişmeler hakkında bilgi verebilir misiniz?

H.Gerger: Peru'da önemli değişiklikler oldu. Biliyorsunuz, Gonzalo'nun idamı engellendi, eski Başkan Fujimori kaçtı, Japonya'ya sığındı. Gizli Polis şefi Montesions yakalandı, devrimcileri koymak için inşa ettirdiği hapishaneye kondu. Bu olumlu değişikliklere karşın, ülkede gerçek bir demokratikleşme henüz gerçekleşmedi. Bu da gösteriyor ki, hakim sınıfların ve emperyalizmin getireceği demokrasi sınırlı olur, sahte olur. Guzman ve arkadaşları hala tecrit koşullarında tutuluyorlar. Elbette bir gevşeme var ama örneğin bizim talep ettiğimiz "uluslararası avukatlarıyla görüştürülmeleri" hala gerçekleşmedi. Yiğın hareketi ve örgütlü mücadele geliştikçe ancak kalıcı ve demokratik kazanımlar sözkonusu olabilecektir.

Okur Yazarların Kaleminden

KARDELEN ŞAFAĞINDA

-Öykü-

Yarayı derinden almıştı. Sevdanın doğup büyüdüğü yerden. Sevdası insanlara, boğaz tokluğuna alışanlaraydı. Çalışmalarına rağmen kit kanaat geçinen milyonlara karşı çalışmadan gül gibi yaşayanları sindiremiyordu. Onun istediği dolu sofralar, gülen çocuklar, mutlu annelerdi.

Güzel yarınlar için atıldığı kavgada, yoksulluklarına kardeş olduğu insanların acılarını bilincinin kurdu, altınçağı ise mücadelesinin kablesi yapmıştı. Kendisini gerçekliğin suyunda yıkadı, arınmak için yanlışlıklarından. Her şeyiyle ölçüsünün normları içinde kalmaya çalışıyordu.

İnsani güzelliklere ters düşmemek. Araştırdıkça, öğrendikçe yüreğinin enginliği bulutsuz gökyüzüne dönüştü. Yeryüzünün maddi bataklığında ruhunu süründüreceğine insani güzelliklerle bulut-

ların üstünde uçmalıydı. Ancak öyle her şey parmak şıklatmasıyla olmuyordu. Yıllardır soluduğu zehirli havanın önce farkına varmak, sonra da o kötülüğü ciğerlerden atmak lazımdı. Ve tüm bunlar bireyin kendini tanımasını; yanlışlarını iki değirmen taşı arasında öğütmeyi gerektiriyordu.

Bilgi açlığı ve sorumluluk duygusuyla her anı verime dönüştürenlerin yarınlarına bir şeyler katacağı inancındaydı.

Her gün mücadeleye yeni birşeyler katabilmenin sancısıyla üretmeye çalışıyor. Mahalleye her girişinde insanların ve insanlığın perişan hallerini kendine destek yapıyordu. Ufak bir eğilişin, yığınlığın zorluklar karşısında o insanların çektiği acılara onay olduğuna görüş getiriyordu. Ve kendince bunun adı olsa olsa ihanetti. İnsan-

ları acıların o çorak toprağından kotarılması için zayıflığa yenilmesi, ışığa dönüştürülmemiş karanlıkların ürünüdür. Zaman tünelinin içerisinde su gibi, bir bir akıp giden günler ummadığın hollere kapı çaldırıyordu.

O günü ayınlarından farklı kılabacak bir ayırtlık yoktu. İsten çıkmış evin yolunu yorgun argın peşinden sürüklediği adımlarla, sallapati bir vaziyette çıkmaya çalışıyordu. Yürürken olmayacak hayallere dalıyor, bakışlarını gelişi güzel etrafta dolandırıyor. Yalunun üzerinde, az ötede, mahallenin girişindeki demir atölyesinin çöplüğünde, ellerinde torbalarla çöpleri eşeleyen küçük çocukları fark etti. Saçları asker tıraşlı, üstlerindeki elbiseleri lime lime olmuş, kısa pantolonlarından görünen çelimsiz, ince zayıf bacaklarıyla.

Çocukların bu ülkede açlığa ve sefalete doğduklarını düşündü. Bizim çocuklar hayat denen kavgayla olması gerekenden çok çok önce tanışıyorlar. Oyun oynamak yerine çalışmak düşüyor paylarına. Bir zamanlar kendisinin de böyle demir parçaları, çivi, tel toplayıp sattığı aklına geldi. Tüm bunlar Şairin dediği o "Ekmek parasına gelince/Sırat köprüsünden beter/ Kıldan ince kılıçtan keskin/ Öyle bir musibet ki / Ne sen sor kardeşim/ Ne ben söyleyim" türündendi.

Çöplerin içinde aranan çiçek bakışlı çocukları geride bırakmış, kışları camur yağını haline gelen asfaltsız yollardan geçerek mahallenin ara sokakları arasında yürümeye devam etti. Evler içinde yaşayanların tüm fukaralığını dile getiriyordu; bakımsız, dökülmüş, pencere kasaları çürümüş, çatı kiremitleri dökülmüş kimi cam yerine muşamba örtülmüş evler.

Böylesi bir evin bahçesinde; ayaklı gazete Gü-

listan'da toplanmıştı kadınlar. Uzun etekleri, kol lu mintanları ve başörtüleriyle çay içiyor, konuşuyor ve yarışmışcasına kazak örüyorlardı. Sarı kırmızılı yeşilli renk renk alan giyimleri gibi değildi yaşamları. Başları yaşlarını göstermiyordu. Hayat denen ananın kucağında onlara fazla bir şey düşünmemişti.

Semtde kazak dokumayan kadın hemen hemen yok gibiydi. Dokudukları iş başına belli bir para alan kadınlar ev işlerinden kalan vakitlerde canlarını dişlerine tokarak sabahlara kadar işliyorlardı. Her kazak para demekti. Para bir türlü bitmeyen ihtiyaçların karşılanabilmesiydi.

Gülerektan oturan komşularla merhaba deyip yürüyüşüne devam etti. "Bu kadar acıya sabır taşı olsa dayanmaz. Bu insanlar nasıl dayanıyor. Bebek bile ağlayarak anlatıyor haykırıyor derdini. Bizler ise teberikmiş gibi saklıyoruz çilemizi. Acılarını güce dönüştürüp, gücü de kavgaya katmanın tek yolu cahilliğin kör kuyularında bırakılmış halka bilinç tasımak. Yalnız bilinç de yetmez.

Güven verilmeli halka bu işin olacağına dair güven."

Daldığı düşünce anaforundan sıyrıldığında kendini bahçe kapılarının önünde buldu. "Ammma dalmışız ha düşünce deryasına, onca yolu nasıl böyle hemencecik geldik?Deyip kafasını Hesüphanne allah dercesine sağa sola salladı.

En küçük ablası bahçede oturmuş çekirdek kırıp, kabuklarını gelişi güzel yere tükürüyordu. Ablası, kardeşini görünce müjde verir gibi, "Anam seni gebertecek, sakladığın devrimci kitapları görmüş" dedi. Beti benzi attı.

Kendi kendine, "Gel de ayıkla şimdi pirincin taşını"dedi. İçeri girdiğinde kızartma kokuları

geldi burnuna. Ama annesinin ne diyeceğini merak ettiğinden üç odalı gecekondü evine sonradan ek edilen oturma odasına gitti.

Oda boya yerine sulandırılmış kireçle kaplanmıştı. Duvarların orta kısımları rutubetten dökülmüş, alttaki sıvalar görünüyordu. İnşaat tahtalarından uydurulmuş televizyon sehpası, iki kanepeler, camı kırılmış bir dolap, duvara asılı; Hz. Ali'nin elinde kılıç motifli halısı ve yerde birbirine dikilmiş kilim odadaki eşyalar bunlardan ibaretti.

Ana oğlunu görünce gün boyu kursağında tuttuğu öfkesiyle "Gel hele gel. Bu kitaplar ne?" diye azarlayan ses tonuyla sordu. "Ne yapalım ana" dercesine boynunu bükmüş evladından cevap gelmeyince, saçları ağarmış, yüzü sürülmüş toprak gibi çizgilenmiş kadın aynı tonda sürdürdü konuşmasını. "Ben sana demedim sağ sol davasıyla uğraşmayıcın! Oğlum bizi Allah'a bağışlayın."

Durun duralım olduğumuz yerde. Çilemiz zaten bize yeter. Bir de sen iş açma başımıza. Sen içeri düşersen ben derdinden ölürüm. Bu yaşta ana kafili mi olmak istiyorsun? Biliyorsun baban kalp hastası. Ero seni dama atsalar Allah etmesin adam bu yaşta kalpten gider. o zaman İmam Hüseyin'in baskı hakkı için hakkımı sana helal etmem."

Sözlerinin oğlu üzerinde etki yaratıp yaratmadığını anlamak için arada bir oğluna bakıyordu. Ancak kendisini annesinin bu itirazına arkadaşları arasında geçen konuşmalardan hazırlayan oğul, gözlerini bir suçlu gibi yere dikmiş dinliyordu. Yaşlı kadın gözlerinden akan yaşları leçeğiyle sildikten sonra söze kaldığı yerden devam etti. "Bu halkı kurtarmak sana mı kaldı? Ero devran

timoğın varsa başını kaşı devranı. Sen de kalkmış bunlar için devletle uğraşıyorsun. Devlete karşı devlet gerek. Siz aha bu halizla hükümeti yıkacaksınız? Aklını başına al oğlum benim. Bak sen halimizi görüyorsun. İçeri düşsen paramız bile yok ki sana avukat tutalım. Bir daha böyle kitaplar okuma ben senin gadaların alim. Biberle patlıcan kızartmışam sofrayı dışarı indirim gel yet!" dedikten sonra mutfağa gitti kadın.

Anasının bunlara yakın şeyler söyleyeceğini tahmin ediyordu. Ancak ya gerçekten anası derdinden, üzüntüsünden hastalanır, yataklara düşerse bunu nasıl kaldırabilirdi? Böyle bir şeye sebep olmak acıdan başka ne verirdi insana?

Kafası karışmış, yüreği duygu girdabına düşmüştü. O gitikten sonra annesinin, ailenin diğer fertlerini düşündükçe; böyle bir şeye hakkı olup olmadığını düşünüyordu. Ailesini üzeceği aklının ucundan bile geçmezdi. Fakat yarınlara yüreğini, cesaretini, bilincini, kararlılığını basamak etmek isteyenler, gerektiğinde duygu zincirlerini koparıp atmasını, yarınlara mutluluğu, emeğin hakkı için bilmelidirler. İki ateşin arasında hissediyordu kendini. Karar vermek zordu. O kadar basit değildi bir kerede söküp atmak yığının bir parçasını.

Oturduğu yerden ellerini dizlerine bastırarak yavaş yavaş kalktı. Dudakları yaşlı bir dedenin duaz için kıpırdaması gibi aralandı. Ve Nazım'ın şu dizeleri hafiften odanın rutubetten dökülmüş duvarlarıyla buluştu.

"Düşmesin bizimle yola;/ Evinde ağlayanların/ gözyaşlarını boynunda/ ağır bir zincir gibi taşıyanlar!/ Bıraksın peşimizi/ Kendi yüreğinin kabuğunda yaşayanlar!"

Düşündüren-İm

Değiştiren-İm

-Filozofların dünyasından okuyacağız evreni bundan böyle. Yıkılıklarını, eleştirel tutumlarını rehber edineceğiz. Kurtulacağız çakılı kızıllarımızdan, hem düşüneceğiz hem değiştireceğiz. İlk filozofumuz Herakleitos (MÖ 540 - 480).

-Eğer mutluluk bedeninin hazlarından ileri gelseydi, tıkanmak için bezelye yiyen sığırları mutlu saymak gerekirdi.

-Aynı ırmağa girenlerin üstünde hep başka sular akar gider.

-Aynı ırmağa hem gireriz, hem girmeziz; hem biziz, hem biz değiliz.

-Tüm olup bitenler bir karşıtlıktan dolayı gerçekleşir.

-Direnenler birleşirmiş ve karşıt seslerden en güzel uyum doğarmış ve olup bitenlerin hepsi mücadele yoluyla gerçekleşirmiş.

-Görünmeyen uyum görünenden daha güçlüdür.

-Savaşır her şeyin atası, her şeyin kralı; kimini taurı yapar, kimini iasan, kimini kole yapar, kimini özgür.

-Savaşın ortak ve mücadelenin hak olduğunu, olup biten her şe-

yin mücadele ve zorunluluk vasıtasıyla gerçekleştiğini bilmek gerekir.

-Bulunanlar her zaman aynıdır: canlı ve ölü, uyuyan ve uyanan, genç ve yaşlı. Çünkü biri değişerek öteki, öteki dönüşerek diğeri olur.

-En büyük erdem anlayıştır, bilgelik ise doğruyu söylemek, doğaya ve ona kulak vererek davranmaktır.

-Bilgiçlik insanı akıllı yapmaz.

-Kaderim karakterimdir.

-Yangın ateşinden önce söndürmek gerek taşkınlığı.

-Eşekler samanı altına yağ tutarlar.

-Doğa gizli kalmayı sever.

-Akıldır herkeste ortak olan.

-Kendimi araştırdım.

-Herkes kendini bilme ve uygun düşünme yetisine sahiptir.

-İnsan ölmüşse ama yaşıyorsa yine de gece vakti bir ışık yakar kendine.

SOKAĞIN E S İ

Bu sayımızda, beklenen Irak Operasyonu'na ilişkin yaptığımız söyleşilerle Konya ve İstanbul'daydık.

Ö.D: Irak'a olası bir ABD saldırısı gündemde, bu konudaki fikirlerinizi alabilir miyiz?

Mine Kılınç(18)- öğrenci / Konya:

Irak Müslüman bir ülkedir ve genelde ABD Müslüman ülkelere saldırmaktadır. Irak'taki kitle imha silahlarını bahane ederek yine Müslüman bir ülkeye saldıracaktır. Tıpkı Afganistan'daki gibi.

Ö.D: Bir operasyon durumunda sizin duruşunuz ne olacak, tepki gösterecek misiniz?

M.K: Savaşa karşıyım. Dünya, Amerika'nın egemenliği altında. Ve biz Müslüman gençler uyuyoruz. Tepki gösterilmeli, eylemlilikler gerçekleştirilmeli, ama ülkemizde en küçük bir hareketlilikte, seni içeri tikiyorlar.

Şunu da eklemek istiyorum; özellikle, Türkiye'nin ABD'ye asker vermemesi şart. Çünkü Müslü-

man'ı Müslüman'a kındıracaklar ve ölen askerlerimize 'şehit' diyecekler.

Ö.D: Irak, Müslüman bir ülke olduğu için mi bu savaşa karşı çıkıyorsunuz?

M.K: Hayır. Dinimizde Müslüman olmasa dahi kesinlikle; vurma, kıyma değil, öncelikle iyiyi, güzeli sakinlikle anlatma, öğretme vardır. Eğer onlar anlamıyorsa siddete başvuruluyor maalesef.

Ö.D: Yakın coğrafyamızda olacak savaşa, yeni hükümetin yaklaşımı hakkında ne düşünüyorsunuz?

M.K: Ecevit hükümetinden umutsuzduk. AKP başa geçti, ama o da bir savaş hükümeti olarak karşımıza çıktı.

Ali Bağıl (28)-kitapçı / Konya:

Bir operasyon ihtimali görmüyorum. Çünkü orada sıcak olmasa da bir savaş durumu söz konusu zaten. İki kardeş ülkenin kardeş insanların da bir biriyle çeliş-

mesi söz konusu olmayacaktır. Gündem değiştirme adına olsun, Ortadoğu dediğimiz coğrafyanın yeniden silahlandırılması adına olsun, yapılan komplolar olarak görüyorum. Çok da samimi bir girişim olarak görmüyorum.

Hasan Göktepe

(49)-Emekli memur / Konya:

Petrol var. Başka bir dava yok. Amerika'nın Saddam'a düşmanlığı sırf petrol hikayesi, başka bir şey değil.

Yeni hükümet, Türkiye'yi savaş dışı bırakır. Amerika ya destek olacağını zannetmiyorum.

Eylemlilikler çözüm değil. protestolarda yer almayı doğru bulmuyorum; ama savaş olmasın diyorum.

Fahri Ceylan (24)-İşçi/Konya:

Bu savaş olacak. Amerika yapmak istiyorsa yapar. Kimse buna engel alamaz.

Ö.D: ABD neden Irak'a saldırmak istiyor, bu konudaki düşüncelerinizi alabilir miyiz?

F.C: Amerika'ya soracaksınız bu soruyu. Bilmiyorum ki fikrim yok. Adam istediği zaman, istediği şekilde saldırıyor. Öyle düşünüyorum. Bu savaş ekonomik açıdan Türkiye'nin zararına. Türkiye komşularını da kaybeder. İleride Irak'ta Türkiye'ye savaş açabilir. Gerçi, Irak, İran vs. dostumuz değil de.

Ö.D: ABD dostumuz mu peki?

F.C: Dostumuz değil, ama patronumuz gibi bir şey.

Tepki mi? Konya ve çevresinde birileri başı çekerse, bir tepki olursa katlinabilir.

Reşat Şekeroğlu (70)-Terzi/Konya:

ABD, bunu kararlaştırmış, mutaka yapacak bu savaş. Bu savaşın ucu petrole dayanıyor çünkü.

Savaşa karşıyım, ama hükümete gelemeyiz ki. İstedığın kadar bağır dur. Hükümet duymadıktan sonra ne değişir ki.

Ahmet Şafak (19)-Öğrenci/Konya:

Hiçbir gelişmeden haberdar değilim, takip edemiyorum, derslere çalışıyorum. Zaten çok da ilgilenmiyorum.

Şükrü Örgütçü (38)-Memur/Konya:

Hep Müslümanlar eziliyor. Şiddete her zaman karşıyım. Protesto ederim, elimden başka da bir şey geçmez.

Turgut Önal (45)-Veteriner/Konya:

Amerika'nın petrol çıkarı var. Dünyadaki tüm petrol rezervlerini kontrol altına almak istiyor.

Savaşın her türüsüne karşıyım ama kamuoyu önünde, bu savaşı protesto etmekten ileri gidemeyiz. Ne yapabiliriz ki?

Mehmet Yeşilyurt (25)-Öğrenci/Konya:

Kapitalizm. Petrol zenginliklerine sahip olmak var insan sömürüsü var... her türlü şey var.

Hükümetin kesinlikle karşı durması gerek ama paranin esiri durumundayız.

Bir eylemle gösterebiliriz tepkimizi, yapacak başka bir şey yok.

Hasan Yiğittekin(37)-Şoför/Konya:

Kesinlikle karşıyım bu savaşa. Bir sorun varsa Müslümanlar arasında kendileri çözsünler. Amerika niye karışıyor?

Sadece Irak değil Irak'tan sonra başka bir Arap ülkesi, ondan sonra diğer bir Arap ülkesi sonra da Türkiye. Bu işi bitirecekler. Müslümanların sonu bu.

Fatmanur Ertaş (19)-Öğrenci/Konya

Operasyon mu? Artık umursamıyorum.

Beklentisiz, umutsuz bir gençliğiz, hiç bir şey ilgilerdimiyor artık. Yeni hükümetin iyimser havasına mı kapılayım? İnsanlar, her şey mükemmel olacak, diyor. Adam doğru-dürüst konuşuyor, boylu-poslu da, butü

ülkeleri de gezdi, kesin AB'ye gireceğiz muhabbeti var...

Biz sadece kuklayız.

Mehmet Kılıç(30) İşçi/Konya

Irak, müslüman bir ülke! Amerika bizi birbirine düşüyor. Amerika her zaman için bizi kullandı ve kullanıyor; ama biz savaşa destek almayacağız. Hükümet de bu yönde hareket ediyor, savaş istemiyor.

Yaşar Terzi (20)-Tornacı/Konya

Kimsenin canı yanmasın istiyoruz, savaş olmasın. Ülkelerde maddi kriz yaşanmasın. Yaşanılan bir kriz ülkemizi de etkiliyor, ülkemiz de krize giriyor. Huzur istiyoruz biz. Onlar yüzünden huzursuzuz.

Hükümet her iki ülkeye karşı barışçıl olmalı, kimseyle arasını bozmamalı.

Benze Bozkurt (47)-işçi/Konya

Haberimiz yok o işlerden.

Ö.D: Bir savaş olasılığı var. Sizi ilgilendirmiyor mu?

B.B: İlgilendirse ne değişecek. Olacaksa olacak.

Cüneyt: Cudi (71)-Emekli/İstanbul

Amerika, zorla harp çıkartmak istiyor. Ben, Her yerde barış, diyorum. Bizim Cumhuriyetin kuruluşunun ilkelerinden biri "yurtta barış, dünyada barış"tır. Dayatma sonucunda bir barışla savaşa girilmesi bütün Irak halkının ve Türkiye halkının menfaatlerine aykırıdır.

Amerika, kuvvetli kurt rollerine soyunmuş vaziyette. Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin yıkılması, kuvvetler dengesini bozdu. İstedğini yapan her tür Texaslı kovboyu benziyor Bush.

Evet, gençlik yıllarımda çok tepki koyduk. 70 yaşımı aştım gene de tepkimi koyarım.

E.K. (23)/İstanbul

Ben askerlik yapıyorum. Hiçbir şeyden haberim yok. Biz, orduevinde olduğumuz için bağlantılarımız olmuyor. Gündemden haberdar değilim.

Mustafa Sevinç (22)-Öğrenci/İstanbul

Irak'ta Amerika'nın kanıladığı kitle imha silahları varmış. Bu durum dünya barışı için tehlikeli, yok edilmesi lazım. ABD'nin kitle imha silahlarını denetlemesine Irak ya evet diyecek ya da savaş çıkacak.

Ö.D: Savaşın nedeni kitle imha silahları mı sizce?

M.S: Başka amaçları da var tabii ki. Amerika'da Ortadoğu'da hakimiyet kurma gibi bir hedefi var. Gelişmeye çalışıyor. Afganistan'ı vurdu, bir kişi yüzünden heryeri dağıttı. Şimdi de Irak'taki petroler.

Ö.D: "Dünya barışı" dediniz, sözünü ettiğiniz kitle imha silahlarına Amerika müdahale ederse bir "barış" durumu yaşanır mı?

M.S: Aslında, ne söyleyeceğimi tam olarak bilemiyorum. Bir yandan Irak'ın elinde olan kitle imha silahları bir yanda da savaş.

Nuray Yalçın (52)-işsiz/İstanbul

Tabii ki kendi çıkarı için, petrol için, başka ne olacak. Bu savaşa karşıyım. Millet ne tepki gösterirse ben de onu gösteririm.

Önce kendi çocuklarını göndersinler savaşa sonra bizimkiler gitsin. Ne aluyorsa fakir çocuklara alıyor.

Hiçbir siyasetçinin çocuğunu duydun mu gitsin Doğu'da askerlik yapsın. Burnunun dibinde yapıyor. Biz, yemiyoruz, içmıyoruz, üç luruşluk emekli maaşıyla o boya getiriyoruz çocuklarımızı. Onlar gibi götürmüyoruz, hortumlamıyoruz, milyarlar kazanamıyoruz.

Aydan Vural (28)-Banka çalışanı/İstanbul

Büyük olasılıkla yılbaşında sonra operasyon olacak. Bu durumda ekonomi altüst olacak; alan bize olacak yani.

Arkasından her ne kadar petrol vb. şeyler olsa da

asil neden güç elde etmek. AB'ye dahil olmamızı istiyor Amerika. Neden istiyor? Çünkü Avrupa Birliği'nde bizim sayemizde biraz daha söz sahibi olacak. Zaten Amerika'nın kölesi gibiyiz. Bu durum daha da artacak.

Yeni hükümet mi?

Kısmın siyasi güç olduğu önemli değil, hükümetten hükümete fark etmiyor. Önemli olan arkadaşları esas patronlar. Şirket sahipleri, siyasilerle araları iyi olan büyük şirket sahiplerinin sözü geçiyor.

Bu savaşa karşı, Türkiye'de hiçbir ses yükselmeyecek. Ben bu anlamda bir şeyler beklemiyorum.

Gülden Demirci (18)-Öğrenci/İstanbul

Amerika, petrol rezervlerine sahip olmak istiyor, kendi çıkarları içinde Türkiye'yi kullanıyor.

Zamanında Saddam'ı getiren de oydu. Şimdi de O'nu devirmek için uğraşıyor.

Niye susalım, birilerinin bir şeyler yapması gerekiyor. Karşı koymam gerekirse üstüme düşeni yaparım bende.

Ahmet Yurt (52)-Emekli memur/İstanbul

ABD her zamanki gibi dünyanın tek hakimisi olduğunu herkese göstermek için yapıyor bu savaşı.

Bu savaş niye? Sebep ne? Sadece Saddam'ın halkına zulüm yaptığı mı yoksa savaşın arkasında başka şeyler mi var. İnsanlarımızın bunları düşünmesi ve tepki göstermesi gerekir.

Ümit Demir (24)-Denizci/İstanbul

ABD kurulduğu günden bu yana amacı bütün dünyaya sahip olmak. Irak'ı bitirdikten sonra başka bir yere saldıracak.

Türkiye'nin uzak durması lazım. En ufak bir çatışmayı dahi kaldıramayacak durumda olan bir ekonominin, ülkenin bu savaşa girmesi yanlış olur.

Ordu ve hükümet karar verdikten sonra, insanların karşı koyması verilen kararı geri çevirmeyecektir.

Yılmaz Kahraman (56) İstanbul

Amerika, petrol bölgelerini kontrol altına almak için. Yeni hükümette Amerika'ya yardımcı olmaktan yana anladığım kadarıyla.

Toplu protestolar yapılırsa katılırım.

Dilfirat Engin (43) İşsiz/İstanbul

Amerika her yere saldırıyor. Artık onun için diyecem hiçbir şey yok. Dünyayı parmağında oynatıyor.

Hükümet, tavını koymalı, karşı olmalı. Bizde vatandaşlık görevimizi yapıp tepki göstermeliyiz.

Ozan Balta (21)-Öğrenci/İstanbul

Amerika'nın askeri olmak benim de hoşuma gitmiyor. Bizi kullanmasalar iyi olur.

Saldırının neden olacağı konusunda çok bilgi yok, ama muhtemelen ekonomik çıkarlardır. Çıkarları da korumak zorunda; ama istedikleri biraz fazla bence.

Emine Yener (33) İstanbul

Bu savaşın neden olacağını bilmiyorum, ama hiç savaşan yana değilim.

Hükümetin kararı ne olur bilemiyorum. Zaten klan olmayacağımda. Taki gençler başa geçene kadar. Umudumuz gençlerde.

Ne kadar üzülsek üzülelim bu savaşa karşı bir şey yapamayacağız. Devlet buna izin verecek mi? Hayır. Kendi bildiklerini yapacaklar.

Cengiz Yalçın (30)

İnşaat Mühendisi/İstanbul

Amerika'nın, ekonomisini düzeltmek için yaptığı birkaç numaradan birisi bu da. Ne Türkiye ne de bu ülkedeki insanlar için yaptığını zannetmiyorum.

AB görüşmelerinden dolayı sanırım, hükümetin bu konuda bir netliği yok.

Toplum olarak hiçbir şeye tepki göstermediğimiz için bu duruma da göstermeceğiz herhalde...

GEÇEN AYDAN KALANLAR

-ABD'nin olası Irak operasyonunu protesto eden savaş karşıtları Fransa'nın başkenti Paris'te yürüdü. "Bu bir petrol

savaşıdır, emperyalist bir savaştır ve zararını çekecek olan yine halktır." değerlendirmesinde bulunan eylemciler, ABD başkanı Bush'a savaş planından vazgeçmesi çağrısında bulundular.

-Dünyanın çeşitli çeşitli bölgelerinde Irak'a yapılması planlanan saldırıya karşı protesto eylemlerine, Türkiye'deki savaş karşıtları da 1 Aralık'ta İstanbul ve İzmir'de, 22 Aralık'ta Ankara'da yaptıkları mitinglerle destek verdiler.

-Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde, savaş, tecrit ve soruşturmalara karşı düzenlenen etkinliklerde halay çekip slo-

gan atıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 11 öğrenciden 6'sı, 'örgüt üyesi' oldukları iddiasıyla sevk edildikleri mahkemeye tutuklanıp cezaevine konuldu.

-Üniversitede işkence odası açıldı. Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrenci Derneği Başkanı, Mahmut Çelik, rektörlük binasının zemin katında

bulunan bir odanın polisler tarafından 'işkence odası'na dönüştürüldüğünü ve bu odada öğrencilerin

sorgulandı ve dövüldüğünü öne sürdü.

-Fırat Üniversitesi'ne bağlı Tunceli Meslek Yüksekokulu öğrencisi Ali Karaboğa sınav esnasında okul müdürünün oğlu ile tartıştığı için, okul müdürü ve birkaç öğretim görevlisi tarafından dövüldü. Daha sonra, polis tarafından gözaltına alınan Karaboğa, serbest bırakıldıktan sonra; yüzüne aldığı darbeye dayanarak, SSK'dan 5 günlük 'iş göremez' raporu aldı.

-12 Eylül askeri faşizminin bir ürünü olan YÖK'e karşı üniversite öğrencileri, yurt çar-

pında "Üniversitemi İstiyorum Kampanyası" başlattılar. Kampanyada: YÖK Yasa Tasarısı'nın geri çekilmesi, anti-demokratik disiplin yönetmeliğinin kaldırılması, formasyon hakkının

geri verilmesi, sözleşmeli memurluğa son verilmesi, üniversitelerde örgütlenme örneğindeki engellerin kaldırılması vb. talepler yer alıyor. Kampanyanın, Diyarbakır, Kocaeli, Mersin, İstanbul, Van

ve Çanakkale'deki yürütücüleri yaptıkları basın açıklamaları

ile kampanyanın startını verdiler. İstanbul'daki ayağını; üniversite öğrencileri,

birlikte örgüledikleri Eğitim-Sen 6 No'lu Üniversiteler Şubesi, KESK Şubeler Platformu, SES Aksaray Şubesi, İHD İstanbul Şubesi'yle ortaklaşa yaptıkları ve 250 kişinin katıldığı basın açıklaması ile kamuoyuna duyurdular.

-DHKP-C davasından tutuklu bulunan Feridun Yüce Batu ve Berkan Abatay ile tahliye olduktan sonra ölüm orucu eylemini dışarıda sürdüren Feride

Harman'ın yaşamını yit-

tirmesiyle; ölüm orucu

eyleminde ölümsüzleşenlerin sayısı 103'e yükseldi.

-F (hücre) tipi hapisanelere ve cezaevlerindeki anti-demokratik uygulamalara karşı başlatılan ölüm orucu eylemini bitirmek amacıyla 19 Aralık 2000 tarihinde 20 hapisaneye aynı anda düzenlenen ve 32 kişinin ölümüyle sonuçlanan operasyonun üzerinden

iki yıl geçti. Devletin yapmış olduğu katliam, üniversitelerde ve sokaklarda yapılan eylemlerle protesto edildi.

-OHAL'in kaldırıldığı(!) Diyarbakır'da, ceza kanununa göre kolluk kuvvetlerince gözaltına alınmayacak olan 12 yaşındaki (E.G), ağabeyini evde bulamayan polisler tarafından gözaltına alındı. E.G götürüldüğü karakolda ve emniyet müdürlüğünde; kaba dayığa, küfre ve tehdide maruz kaldı.

-26 Ekim tarihinde, Mardin'in Derik ilçesinde kamyonla Tepebağ Köyü'nden Başbudak Köyü'ne pamuk toplamaya giden 28'i çocuk 37 kişi "Hop hop asker top asker" şeklinde slogan attıkları gerekçesiyle önce gözaltına alındı sonra da haklarında Diyarbakır DGM'ce dava açıldı. Yaşı 11-15 arasında değişen 22 ve yaşları 15-

18 arasında değişen 6 çocuk "silahlı örgüte yardım ve-yataklıkta" yargılanıyor.

-BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Kıbrıs'ta 28 Şubat'a dek anlaşma öngören planını, sunulduğu 11 Aralık'tan beri destekleyen "Bu Memleket Bizim Platformu" 26 Aralık'ta Lefkoşa'da 30 bin kişinin katıldığı bir miting düzenledi. Mi-

ting saatlerinde okullar

'dahil devlet dairelerinde iş bırakma eylemi yapıldı. Miting'de "çözüme evet Denktaş'a hayır" sloganı atıldı, Deniz Baykal "Derin devlet" in son temsilcisi olarak nitelendi. Kıbrıs

tarihinde gençlik ilk kez bu kadar geniş bir katılımı sesini duyurdu.

-AKP Hükümeti asgari ücret konusunda yine IMF talimatları doğrultusunda hareket etti. Yaklaşık 5 milyon kişiyi ilgilendiren asgari ücret artışı yüzde 22 ile sınırlı tutuldu. Asgari ücretliler 2003 yılını 223 milyon lira ile geçirmeye çalışacaklar. Asgari ücret bu iken son belirlenen açlık sınırı ise 380 milyon lira.

-Nepal'de Nepali Komünist Partisi(Maoist)'i destekleyen bir öğrenci sendikasının; eğitimin 16 yaşına kadar ücretsiz olması ve özel okullarda ücretlerin düşürülmesi talebiyle başkent Katmandu ve çevresine yönelik yaptığı grev çağrısına 4.000 okul kapılarını kapatarak destek verdi.

SOKAĞIN SESİNİ DUYABİLMEK

Bu yazıda, Özgür Düşün'ün "Aralık 2002" sayısında yayımlanmaya başlayan "Sokağın Sesi" köşesinde YÖK ve Yeni YÖK Yasa Tasarısı'yla ilgili, üniversite öğrencileriyle yapılan söyleşiler üzerine görüşlerimi sunmaya çalışacağım.

Kurulduğu 6 Kasım 1981'den beri çok çeşitli tartışmalara konu olan YÖK, aradan geçen onca yıl rağmen öğrenci hareketinin birinci gündem maddesi olmayı sürdürüyor. Muhalif öğrenci hareketinin motorlarından biri olma özelliğini taşıyan İstanbul Üniversitesi de (İ.Ü.) YÖK'e ve uygulamalarına karşı en yoğun tepkilerin dile getirildiği bir öğretim kurumu. Bu durum, yılın çeşitli zamanlarında İstanbul Üniversitesi ve YÖK protestolarının birlikte anılmasına neden oluyor. Öyle ki yurdun herhangi bir yerinde bir öğrenci eylemi gündeme geldiğinde, bu üniversitenin Beyazıt'taki kampüsünün tarihi gi-

riş kapısı akla geliyor. Haber bültenleri ya da gazetelerde bu kapı üniversite ve eylemlerle hatırlanıyor. Bunun arka planında ise, İstanbul Üniversitesi'nin, 27-28 Nisan 1960'tan beri sürdürdüğü muhalif ve "devrimci" dinamiklerinin bulunduğunu iddia etmek, pek kabul edilemeyecek bir durum olmasa gerek. Özellikle "68 Hareketi" döneminde öğrenci önderlerinden birçoğunu içinden çıkaran yer, İstanbul Üniversitesi'dir. 78'ler, 89'lar ve 95'ler derken 2000'lerin İ.Ü.'sü de ülkedeki muhalefetin a-
lızlaşmasına paralel olarak nispeten durulsa da duvarlarında alışın yapıldığı bir okul konumunda. Ülkede ciddi bir toplumsal muhalefetin olmayışı şüphesiz üniversitelere de yansımak durumunda. Hal böyle olunca, birkaç yıl öncesine kadarki dinamik öğrenci hareketi kendinden pek söz ettirmiyor. Oysa, ülkede yaprak bile kıpırdamaz-

kan, İ.Ü.'nün koridorlarında dolaştığınızda sanki bir gün sonra devrim olacakmış gibi bir duyguya kapılabilirsiniz. Peki üniversite dışında ölü toprağı serpilmiş gibi bir hava varken, kampüs içinde yapılan afiş yarışları ne kadar anlamlı oluyor. İçeride sabahın erken saatlerinde birbirleriyle yarışmasına duvarları donatan öğrencilerle, donatılan duvarlara bakan öğrenciler arasındaki etkileşim hangi boyutta? Duvarlardaki Türkiye'yle gerçek Türkiye arasında ne kadar ilişki var? Bir gün sonra devrim olacak, yoksa yıkmak istediğimiz duvarlara hapis mi edildik?

Bu sorular hiç şüphesiz can sıkıcı. Ancak bazen can sıkıcı meseleleri gündeme getirmek de gereklidir. Üniversite duvarlarını süsleyen muhalif öğrencilerle duvarları süslemeyen öğrencilerin aynı dil konuşup konuşmadığı konusunda "Sokağın Sesi"nde küçük de olsa

bize bazı ipuçları verildiği düşün-
cesindeyim. Hemen her hafta çeşit-
li eylemlerin yapıldığı, sürekli ola-
rak YÖK ve ana bağlı sorunların
gündemde tutulduğu İ.Ü.'de söyle-
şiye katılan bazı öğrencilerin YÖK
adını hiç duymamış olmaları, istis-
nai bir durum mu acaba? YÖK'ten
bihaber olan üniversiteliler, "Bu
kadar uğraşıyoruz, adını bile duyma-
mamışlar. Pes doğrusu." dedirten
duyarsız kişiler olarak mı algılan-
malı, yoksa bize bir şeylerin yanlış
yapıldığının göstergeleri olarak mı
kabul edilmeli? Benim ilgimi çeken
nokta burası. Ben üniversitelerin
bağlı olduğu YÖK'ten, aynı üniver-
sitelerin öğrencilerinin haberdar
almamalarını fazla yadırgamıyo-
rum. Özellikle 12 Eylül Askeri Fa-
şist Darbesi'nin ardından sürekli
hale getirilen politikalarla, manü-
plasyon yoğunlaştırılıp halkımız
egemen güçlerin aygıtlarıyla "ör-
gütlenmiştir". Bu durum, gençlerin
de politika ve toplumsal sorunlara
duyarlılıklarını olumsuz yönde etki-
lemiştir. Gençlerimiz, toplumsal
meselelerden uzak duran, kimseyle
karşı karşıya gelmek istemeyen, et-
liye sütlüye karışmayarak işini gör-
me yolunu seçer hale gelmiştir. Bu-
na rağmen, sınıflı toplumlar tarihi-
nin her döneminde olduğu gibi, bir-
rileri bu rutinin dışında kalmıştır.
Genelin dışında kalan bu kişiler,
toplumu dönüştürüp üretim ilişkile-
rinin yeniden örgütlenmesiyle, yeni
bir dünyanın kurulabileceğini sa-
vunup bu doğrultuda hareket etme
iddiasını taşıyanlardır bugün. Yani
kendilerine büyük ve tarihsel bir

ödev biçenlerdir. Peki bu tarihsel
ödevin, yerine getirilmesi hangi
araçlarla yapılmalı? Burada, akla
sınırsız aygıt gelebilir. Ama bu ya-
zının amacı, araçların neler olma-
sı gerektiğinin belirlenmesi değil.
Tasarlanan, öğrenciler arası etkile-
şimin hangi boyutta olduğunun or-
taya çıkarılmasında küçük de olsa

gereken asgari sorumluluklardan
uzak olması meselenin bir boyutu-
dur. Bunun yanı sıra, kendini ve
halkı aydınlatma misyonunu taşı-
yanların, "Bana ne, duymamışlar-
sa, bu onların sorunudur." diyerek
sınırlama hakları yoktur. Bu nede-
le, zurnanın zırt dediği yerin bu
nokta olduğunu düşünüyorum.

bir rol oynamaktır.

Sakağın Sesi'ne kulak vermeye
devam ettiğimizde, etkileşimin bo-
yutunu kavramak kolaylaşacaktır.
Bu köşede, söyleşiye katılan öğren-
cilerin önemli bölümünün YÖK'ün
ne olduğunu bilmediğini ifade et-
mesi neyin göstergesi olarak kabul
edilmeli? Bu kimin sorunu, o kişile-
rin mi, YÖK'e ve sisteme karşı mü-
cadele edenlerin mi? Benim yanı-
tım, her iki cephede de sorun oldu-
ğu doğrultusunda Üniversitede
öğrenim gören bir gencin taşıması

Kendilerini ilgilendiren birçok
konuda sitemlerini dile getiren öğ-
rencilerin, bu durumlarının nedeni
olan sistemi ve sistemin aygıtlarını
ayrıt edememesi önemli bir sorun.
Burada, mücadele eden her bire-
yin ve oluşumun aynayı kendine
çevirerek, "Nerelerde yanlış yaptık
ve nerelerde yanlış yapıyoruz."
demeleri gerekmektedir. Yıllarca
öğrenci hareketinin "beyni" olmuş
bir okulda bile, bazı öğrencilerin
hemen her gün kendisinden lanete
bahsedilen YÖK'ten haberrinin ol-

maması, bu cephede sürdürülen politikalarının sorunlu olduğunun göstergesidir. Devrimci ve muhalif öğrenci ve oluşumların, neden hemen her öğrencinin gündemi olması gereken konuları öğrencilere duyurmakta bile yetersiz kaldığının açığa çıkarılması için kafa yorması, ise başlamak anlamına gelecektir. Sürdürüle gelen çalışma biçimlerinin ekukluğu ya da yanlışlığının kabulü ve kullanılan yöntemlerin daha uygun olanlarıyla yer değiştirilmesi zorunluluğundan hareketle, arayışa başlanılabilir. Bu durum zaten uzun zamandır tartışılıp hatırlanıyor. Bu meselenin aşılması için onlarca tartışma süreci ve onlarca karar alınmıştır, hiç şüphesiz. Ancak, ibre tersine çevrilememiştir yine. Basımakalip laların ötesinde, asil soruna nasıl bakmak gerekir? İlk aklı gelen, üniversitelerde marjinal cemaatler gibi görünen "solcuları" bu durumdan kurtarmaktır. Bunun yolunun da birçok kişiye dile getirilen şu düşünceden, "sınıflara ve amfilere girmekten" geçtiği açıktır. Oysa, her fırsatta dile getirilen bu noktanın atlanıldığının tanığı olan da yine aynı kişilerdir. Kendi gibi olmayan öğrencilerle sadece koridor, yemekhane sırası ve kantinlerde karşılaşan "solcular"ın, dertlerini anlatma şansları pek olmayacaktır. Yapabilecekleri ancak kendilerinin çalıp kendilerinin oynadığı işler olacaktır. "YÖK'e hayır!" denildiğinde ya da bu kurumun ne işe yaradığının kısaca anlatıldığı bildiri ve broşür

dağıtımlarıyla her öğrencinin YÖK'ü tanıyacağını kimsenin sanmaması gerekir. Tabii tüm öğrencilerin aynı politik düzeyde ve duyarlılıkta olmasının olanaksızlığı gözden kaçırılmamalıdır. Yine de hedeflenen, en yüksek sayıda insana ulaşmaktır. Bu doğrultuda, yapılan işlerin önemi daha iyi kavranıp ona göre hareket etme gereği daha açık bir hal alacaktır.

Öğrencilere ulaşmanın çeşitli yolları olduğu sürekli tartışılan bir konu olduğu için bu yazıda neyin yapılması gerektiği üzerinde daha fazla durulmayacak. Ancak, neyin yapılmaması gerektiğinin açığa çıkarılması üzerine birkaç laf daha edilebilir. Bugüne kadarki politika yapış tarzlarının olumsuz sonuçlar doğurduğu açıktır. Oyleyse kararlı bir biçimde yanlışların üzerine gitmek bir zorunluluk haline gelecektir. İşte bu düşünce içselleştirildiğinde, daha sağlıklı hareket etmek mümkün olacaktır.

Bu yazıda temel olarak, İ.Ü.'deki öğrencilerin bir kısmının, yapılan onca eylem, asılan onca afişe (ki o afişlerin her biri ağaçların kesilmesi anlamına geliyor.) ve tüm etkinliklere rağmen "YÖK adını hiç duymadım." demesinin nasıl algılanması gerektiği konusunda kafa yormak istenmiştir. Buraya kadar olan bölümde de aynı noktaya değinmek için çaba harcanmıştır. Ancak, aktarılanlardan, herhangi bir öğrencinin bile haberdar olması gereken güncel konulardan, birçok öğrencinin uzak olduğu, ortaya çıkmaktadır.

Çoğu öğrencinin ortak sorunu olan konular gündeme gelirken, üniversitelerin bilim üreten ve serbest tartışma ortamı yaratan özelliğinin olmayışının arkasında yatan mekanizmanın neliği konusunda her öğrencinin bilgilendirilmesini gerekliliği de açıktır. Burada da öğrenci kitlesi ve kendine ödev veren öğrencilerle oluşumların bir noktada ortaklaştırılması sorunu haline geliyor. Halkımızın ve gençlerimizin, politikadan uzak duruşunun çok sayıda nedeni var. Bu durumun nasıl değiştirilmesi gerektiği ise, başka bir tartışmanın konusu olacağından, bu yazıda da noktalara da işaret edilmemiştir. Çünkü, dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği, kitle hareketlerinin cılızlaştığı bu dönemde, öğrencilerin de büyük oranda politikleşmesi beklenmemelidir. Ancak sorunların temelleri hakkında yeterince kapsayıcı düşünmeyen kişilere politika götürüp, bakanlıklarının genişletilmesi olasılığı dahilindedir. İşe, her öğrencinin ortak yükümlülüklerinin olduğu kabulünden başlanılabilir. Çözüm zaman, eldeki malzemenin niteliği artırılarak, en azından, öğrencilerin belli ortak sorunlarda ortak tavır almalarının olanağı yaratılacaktır. Mesele, sabahın erken saatlerinde gelip koridorları afişlerle donatıp "Görevimi yaptım." düşüncesiyle kantin masalarını doldurmak alışkanlığından vazgeçilip vazgeçilmeyle doğrudan ilişkilidir.

ZİYA KAPLAN

NED KELLY

Uçsuz bucaksız toprakların paylaşımı ve Bendigo ile Ballarat'taki zengin altın yataklarının yağması bitmiştir. Buğday, yün ve altınla serpilip semiren yeni kıyı kentleri çıkmıştır ortaya. Toprak şaşkındır. Eskiden kanguru ve dingo sürülerinin bakır alanları, şimdi, kum gibi kaynayan merinos, siğir ve at sürülerinin ayakları altındadır. Kitanın kırk bin yıllık sakinleri, sürekle avını andıran kampanyalar sonucunda, belirli yerlere yerleştirilmiş; dini ve kolay uyum sağlayanları ise, yün karkınlığı, 'Stockmen'lik, ço-

banlık ve benzeri alanlarda ücretsiz çalıştırılarak 'uygarlaştırılmıştır!'.

Çuval çuval, balya balya örülerek, dağ gibi yükselen buğday ve yün zenginliğinin kırdaki yarattığı uçurum üreticidir. Bir yanda, Londra, Paris ve New York'un yün sergilerinde, emtia borsalarında boy gösteren yeni kıta zenginlerinin, sürü, stok, banka ve polis dünyası; diğer yanda ise siyah kolelik ve kıtaya mahkum olarak getirilen beyazların yoksul torunları. Derme çatma, tahta kulübelerde patates yiyen, Pub'larda kafayı bularak, gitar eşliğinde tepinen bu yoksulların, çenesini en çok yoran nesne, at arabalarıyla bankalara getirilip götürülen paralarıdır. Dingolar, uluyuşlarıyla geceyi hancı gibi bölmekte, karanlıklarda at, domuz ve siğir hırsızları gezinmektedir. Tarihin, bir ayağını yağmalanmış altın yataklarına, diğerini ise yün ve buğday kokan topraklara basarak doğurduğu ve yoksul yığınlarına, "İCİNİZDE HİÇ ADAM YOK MU?" diye bağırıldığı bir andır.

Kalabalıklardan bir tek ses yükselir: "VARI". Sakallı okaliptüs kızılina çalan genç bir at hırsızdır bu. 1854 Wallan doğumludur. Domuz hırsızlığından tutuklanıp, Tasmanya'ya sürgün edilen eski İrlandalı prangalılardan Red Kelly'nin en güvendiği çocuğudur. On bir yaşındayken babasını yitirmiş, annesi Ellen ve kardeşleriyle baş başa kalmıştır. İlk yerel

kahramanlığını, boğulmakta olan bir genci kurtararak duyurmuştur. Evlerinin yakınında kalan Aborici-ni'lerle sıkı ve düzenli ilişki içine girerek, onlara başlarından geçen acı olayları öğrenmeyi adet haline getirmiştir. Ortalıkta altın arayıcıları dolaşmaktadır hala.

Bir Çinli altın arayıcısını soyarak girer silahlı soygun dünyasına. Tutuklanır ve salıverilir bir müddet sonra. Üvey babası ve yaşlı İrlandalılarından, Cumhuriyet düşüncesini, İngiltere işgaline karşı direnme anılarını dinler. Glenrowan kasabasında ya da Victoria eyaletinin kuzey doğusunda, yoksulların hakkını gözeten, polis ve zenginlerin olmadığı küçük bir cumhuriyetin hayalini kurar. Güvenilir adamlardan oluşan küçük bir sok timinin gerilla kampanyalarıyla bölgeyi sarsması kararına varır. Dönemin en usta, en cürek ve en kibar soyguncularından Harry Power'den gerekli pratik dersleri almıştır. Ama bu ihtiyar tilkinin (old fox), soyduğu kişilere silah çekmeme, soyulan para karşılığında, mağdura, vergiden düşmesi için makbuz verme gibi gayri ciddi yöntemlerini değil, çok daha temel pratik derslerini, deneyimlerini almıştır.

Grup hemen oluşur. Ned Kelly, kardeşi Dan, Joe Byrne ve Steve Hart. Bu dört kişinin, kuzey doğu Victoria'yı deprem gibi sarsacağı inancındadır Ned.

Silah ve mermi hazırdır.

Tam o günlerde, fitili ateşleyen, beklenmedik bir olay olur. Polis, Ned Kelly'nin anasını, polis memuru Fitzpatric'i, damadıyla birlikte öldürme girişiminde bulunmaktan dolayı tutuklar. Ned, bunun gerçeğe dayanmadığını, polisin aileye yönelen önyargısından ve baskısından kaynaklandığını söyler. Kurşun namlulara sürülmüştür. Atlar

hazırdır. Ned Kelly'nin ağzından çıkan ve çatışmaları başlatan ilk karar ise şöyledir:

"Suçsuz insanlara acı çektiren devlet ve onun güçleri, bu haksızlıklarının hesabını mutlaka ödeyecektir."

Kendisi tutuklamaya çıkan ve ormanda kamp kurarak polis güçlerini, üç arkadaşıyla birlikte basıp, polis komiserini ve iki polisi öldürür. Bölgeye hemen yeni polis güçleri sevk edilir ve cete mensuplarının kellelerine, 1878'e göre çok büyük bir para olan sekiz bin pound biçilerek halka ilan edilir.

Evet, kuzey doğuda, gerilla vurkaçı başlamıştır. Dört kişilik grup, her gittiği yerde, yerel cumhuriyetten söz ederek hafif İrlanda rüzgarı estirmekte, "İngiliz kolonyalistlerine karşı savaşacağız!" Topraklar bizimdir!" diye konuşmaktadır. Kasabalardaki bankalar ve polis karakolları baş hedef seçilir.

11 Aralık 1878'de Euroa kasabasını basarlar. Girişteki istasyonu ale geçirip buradaki görevlileri etkisiz hale getirdikten sonra, "Euroa National Bank"ı soyarlar. Bunu izleyen aylar içinde, Victoria

sınırlarını geçer, Yeni Dünya Galler (NSW) eyaletine dahil olan Jerilderie kasabasını basarlar. Kasabayı olduğu gibi ele geçirir, polis karakolundaki polisleri, karakolun nezarethanesine kapatırlar, bankayı soyar, iki gün sonra ormana çekilirler. Ned Kelly, Jerüderie mektubunda, "Hükümet, özgürlük ve adalet uğruna acı çeken masum halkın bu acısının bedelini ödeyecektir. Eger ödemezse, sadece Victoria polisinin değil, Britanya ordusunun da gözlerini açmasını bileceğiz," uyarısında bulunur.

Her iki eyalet de (Vic. ve NSW) tehlikesinin büyümesi, yoksullara mal olması ihtimali ve endişesiyle harekete geçer. Kellelere biçilen değerler artırılır, kelle fotoğrafları geniş bir şekilde halka dağıtılır. Orman aramaları sıklaştırılır, sıkıyönetim havası estirilir bölgede. Ned Kelly ve arkadaşlarının yakın ilişkilerinde oldukları, eski dost Aaron Sherritt'i, dört bin pounda satın aldılar. Yeni Güney Galler'den (NSW) iz sürmek için usta Aborijin'leri getirdiler.

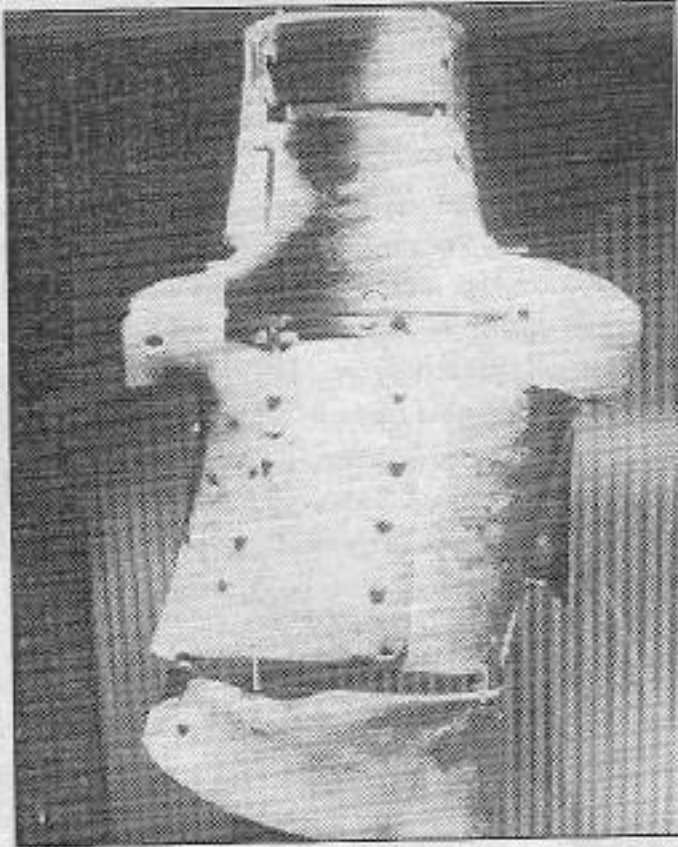
Grup ormanda adeta sır olmuştur. Çatışmalarda, kalın saçların kurşunu önlediğini gören Ned Kelly, Ormanda, başı ve gövdesi için, pulluk demirinden iki ağır zırh yaptı. Biri büyük, diğeri küçük olan ve iki silindiri andıran bu zırhlar, 45 kilo ağırlığındaydı. Çatışmalara artık bunlarla girecekti. Çünkü her taraf polis kontrolü ve pususu altındaydı.

Halk, başını ve gövdesini demir içine alan, polise ve İngiltere'ye meydan okuyan bu büyük kahra-

manın, ormanların derinliğinden çıkıp, nerelere saldıracığının merakı ve coşkusu içindeydi. Dört bin pound'u cebé indiren ve polisle hummalı bir faaliyet içine giren Aaron Sherritt'in hesabının görülmesini istiyordu halk. Ve bir gece, ormandan çıkan adalet, bu tehlikeli işbirlikçiyi, kendi evinin kapısında öldürdü. Panik ve korku iklimine girmişti polis.

Halk, efsanenin kıyısında durmaktadır. Düellonun sümesinden yanadır ama içinde değildir. Hükümet, kahramanı ormanın en karanlık yerine sür-

müş, halk ise demir ökçe altına almıştır. Kahraman zaten, iki omuzunun ortasında kelle değil, ütopya taşımaktadır. Demir elbisesi adamın önderliğindeki seçkin kahramanlar, kuzey doğu Victoria'yı kurtaracak motor güç olarak görmekteydiler kendilerini. Polis gücünün düellolarla pek zayıfladığını, aksine pekiştiğini anlayan kahramanlar, bir kez daha çıkarlar ormandan. Bu kez, Glenrowan'a trenle gelen polis birliğini,

rayları söküp treni devirerek topluca imha edeceklerdi. Rayları söker, sonucu görmek için Glenrowan oteline yerleşirler. Ama durumu gören bir öğretmen, Melbourne-Albury istikametinde gelmekte olan treni, koşarak önceden haberdar eder. Ve polis birliği, sazdırmadan, oteli geceleyin kuşatır. Otelde, halkla birlikte eğlenen Ned Kelly, ve iki arkadaşının haberdar eder nöbet tutan arkadaşı, Ned, ağır demir başlığını ve gövde zırhını giyor. Çatışma

başlar. Halkın vurulmaması, çatışmanın otel dışına kayması için, otelden ateş ede ede çıkar. Kolundan ve bacağından yaralanır. Düşer, kalkar-karanlıklara konar. Çatışmanın otel çevresinden kaymadığını, devam ettiğini anlar. Kan kaybından, bitkin bir durumdadır. 45 kiloluk demir zırhın içinde, elini toprağa basarak, çalılardan arasından doğrulur. Demir yoluna iner, doğrudan polis birliğinin üzerine, ateş ede ede yönelir. Polis önce bir paniğe düşer, sonra toparlanır, yoğun bir karşı ateşle, robot gibi yürüyen adamı, rayların ortasına devirir.

Yanına yaklaştıklarında, kan ve demirle tanışır. Tahminleri doğru mudur acaba? Kurşunların zırhtaki izleri, gümüş gibi parlamaktadır. Başlığı kırıldıklarında Ned Kelly ile karşılaşılır. Sevinç, dehşet ve saygıdır söz konusu olan. Birliği yöneten polis şefi, tarihin kıskırtıp yalnız bıraktığı bu büyük kahramanın kulağına yaklaşıp ağzını, "Mr Kelly!" diye bağırır. Yavaş yavaş gözlerini açar kahraman. Gördüğü, ormanı andıran namulular ve polis çizmelidir. Zorunluluk dünyasının mağrur ve muhteşem gücüdür. Parmaklarını kıpırdatınca silahının alındığını hisseder. Zenginliğin, kahramanlığın ve açlığın koyun koyuna yaşadığı topraklardan O'na kalan, 28 mermi çekirdeğidir. Eline ve kemiğine sızan 28 mermi çekirdeği.

Polis, otelde yaralanan halkı dışarı çıkarmak zorunda kalır. Çatışma ve yangın furyasında Ned Kelly'nin üç kişilik grubu, ölü olarak ele geçirilir. Ormanın derinliğine çekilecek kimse kalmamıştır. Toprağın ve insanın yağmasından harikalar yaratan para, kendisine yönelen minik tehdidi ortadan kaldırarak eski güvenliğine yeniden kavuşmuştur.

Evet. Para, mağrur bir edayla tüfeğini omuzuna asar, ve iki ray arasına robot gibi düşen İrlandalı Donkişot'un, başında ve gövdesinde, birer silindirik isyan zırhına dönüşen pulluk demirini söküp alır. Ve alırken de şöyle mırıldanır: "Kaynakların bakir ve cömert, benim ise alabildiğine aç olduğum bir dönemde, tarihi afallatamazsın." Paranın dardını

anlamak gerekiyor. Dönem, paranın, kendi kal romanlık çağından nefret ettiği, Tom Roberts'ın tablolarındaki, koyun kırkıçılarının ya da orman işçilerinin, o işine aşık, sakin ve uysal atmosferi kahramanlaştığı bir dönemdir. Bu tablolar doğmamışken üstelik...

28 kurşuna rağmen ölmemiştir Ned Kelly. Prangaya vurur, Melbourne'ye, üçgen işkencesinin (The Lashing Triangle) uygulandığı ünlü cezaevine gönderirler. Anası da aynı yerde yatmaktadır. Yarılmalara başlar. Mahkemeye ve cezaevine yönelik halkın dikkat, dimdik, parmağını yargıca uzatmaya başlamıştır Ned Kelly:

"Asla korkmuyorum ölümünden! Bir bardak çay içmek, beni ne kadar korkutuyorsa, ölüm de o kadar korkutuyor! Daha büyük bir mahkemenin kurulduğu gelecek! Kimin haklı kimin haksız olduğunu zaman göreceğiz!... Bir sonraki Kelly duruşması farklı olacak, çünkü hepsi ölmedi!"

İdam kararına karşı, kentte sekiz bin kişi toplandı. Bir anda başlatılan imza kampanyası otuz ikine ulaştı. Ned Kelly'nin çatışarak yakalandığı Glenrowan kasabasının karakolu önünde toplanan protestocu kitleye ateş açıldı. İdamın gerçekleşeceği şafak vakti, dört bin kişi toplandı Melbourne cezaevinin önünde. Bitişik blokta yatan anası durumu acı ve merakla izliyordu.

İlmiğin altındaki sürgülü kapağın sürgüsü, mahkum son sözünü tamamlamadan açılmıştır. "Such a life" cümlesiyle başlayan düşünüş, boyun kemiğini kırılmaması üzerine, son bir direnişe; ölüme karşı uzun, acılı bir direnişe dönüşmüştü. Tüm Avustralya'nın sahip çıkacağı bir destanın doğuşuydu bu. Sistemin bir kez daha asıyordu kendisini. Sydney Nolan'ın tablosunda olduğu gibi, yaşıyordu Ned Kelly, baş aşağı asılan sistemin yanında, dimdik...

* Muzaffer Oruçoğlu'nun Denemeler adlı kitabından alınmıştır.

DİRENİŞE GEÇELİM!

Savaş çıgırtkanlığı giderek yükseliyor. Bush ve Blair Irak'a saldırmaktan başka seçeneklerinin olmadığını söylüyorlar. Saddam Hüseyin rejiminin, komşuları ve dünya için acil bir tehlike teşkil ettiğini, "beklemenin harekete geçmekten daha tehlikeli olduğunu" iddia ediyorlar. Fakat gerçek durum nedir?

On yıl önce ABD ve müttefikleri Irak'a karşı yoğun ve yıkıcı bir savaş yürüttüler. Ülkenin alt yapısını, hastaneleri, yolları, su dağıtımını, hükümet idare merkezlerini ve askeri güçlerin büyük bölümünü tahrip ettiler. 42 gün boyunca Irak'ın kentlerine, sanayisine ve insanların üzerine yağdırdıkları bombaların yıkım gücü, Hiroşima'ya attıkları atom bombasının yedi buçuk katıydı. ABD ve müttefikleri tarafından o günden buyana uygulanan ambargo ile ülke tamamen mengeneye sıkıştırıldı. Birleşmiş Milletlerin 1997'deki raporlarında, Körfez Savaşı'ndan bu yana çoğunluğunu çocuklar ve yaşlıların oluşturduğu 1,2 milyon insanın tıbbi bakım yetersizliğinden yaşamını yitirdiği açıklandı.

Bugünkü Irak Rejimi, eski halinin sadece gölgesi durumunda, askeri gücü geçmişe oranla çok daha zayıftır. ABD'nin bugün

Irak'ı hedef tahtasına koymasının sebebi, komşuları ve dünya için ciddi bir tehlike teşkil etmesi değil, ABD'nin ne pahasına olursa olsun, dünya hakimiyetini genişletme ve sağlamlaştırmaya kararlı olması ile ilişkilidir.

Bush ve Blair'in elinde, Irak'ın gerçekten "kitle imha silahları"na sahip olduğuna ilişkin hangi kanıtlar mevcut? Açıkçası hiç bir kanıtları yok. Bunu bildikleri içindir ki, çıgırtkanlıkları bir o kadar artırıyor. Kitlelerin içinde panik yaratarak savaş çıgırtkanlıklarına destek aramaya çalışıyorlar. Kitlelere "koruma" vaadinde bulunuyorlar. Ne var ki, vaad ettikleri "koruma", bir mafya babasınınkinden farklı değildir: birisini daha fazla ezmek amacıyla koruma altına almak!

Kendimizi onların "koruma"sına teslim etmek bizim için nasıl bir davranış olabilir? Batı'daki insanlar, bir nebze daha fazla güvenlik uğruna, Irak'ta on binlerce suçsuz insanın katledilmesine seyirci mi kalmalılar? Irak'ta yaşayan insanlar fazlasıyla çile çekmedi mi? Bu tür bir "rejim değişikliği"ne, ABD'nin Kuzey İttifakının savaş ağalarıyla işbirliği içinde, Amerikalı bir petrol şirketinin eski menajeri olan Karzai'yi iklidaro getirdikleri Afganistan'da şahit olma-

dık mı? Hepsi vahşi bir tecavüz ve işkence şebekesinin birer mensubu. Tahminlere göre, Afganistan'da, ABD'nin "teröre karşı savaş"ında öldürülen sivil insan sayısı Dünya Ticaret Merkezinde ölen insanların sayısını aşmıştır. Ne var ki, başkiler, 11 Eylül'de bu insanlar için hiç mi hiç gözyaşı dökmediler. Onların şöenist yurtseverliği sadece şu anlama gelmektedir: Sadece "bizimkiler"ın değeri vardır ve yalnızca "bizimkiler"ın kanı gerçek kandır!

Bu mafya babalarının "koruma" vaatleri, sadece kötü niyetli olmakla kalmıyor, aynı zamanda baş bir hayaldir. Kendi sistemlerinin, ezilen üçüncü dünyanın uluslarının talan ve sömürüsü, ortan ölçüde ABD, İngiltere ve diğer büyük güçlere karşı gelişen öfke ve kinin sebebini teşkil etmektedir. Yeni bir haksız savaş yürütmeye kalkışmak atese karşı körükle gitmek anlamına gelecektir.

Yüzyıldan fazla bir zamandır, üçüncü dünya ülkelerinin ulusları ABD ve diğer emperyalist güçler tarafından talan edilmektedir. Rejim değişikliklerini gerçekleştirmek, kendilerine sadık ve uluslararası tekelinin çıkarlarını koruyan (ömeğin Zaire'de Mobutu, İran'da Şah, Şili'de Pinoşet ve Fi-

lipinler'de Markos gibi) vahşi diktatörleri iktidara getirmek için sayısızca istila savaşına, idama ve darbeye başvurdular. Bütün bu kanlı icraatlarını "Beyaz Adamin görevi", "özgür dünyanın savunulması" "demokrasinin müdafası" .. ve şimdi de "terörizme karşı savaş" gibi mazeretlerle gerçekleştirdiler. Ne var ki, sarf ettikleri bütün boş laflarının her zaman ortak bir amacı olmuştur: Zenginlerin çıkarı, güçlü bir azınlık olan hükümdarların çıkarlarını, güçsüz bir çoğunluk olan yoksullara karşı güvenlik altına almak.

Irak'a karşı savaş tamlamlarının esas amacı budur. ABD, büyük bir beklentiyle kendi payına da bir kaç kıntının düşeceğini umut eden İngiliz saldırı iteliyle birlikte, imparatorluğunu ve dünya üzerindeki hakimiyetini sağlamlaştırmak peşindedir. Hasımlarının ve muhtemel rakiplerinin gözünü korkutmak için kanlı bir askeri güç gösterisini sahnelemeye oldukça kararlılar. Dünya ekonomisi için can alıcı bir öneme sahip enerji yataklarını kontrol etmek için büyük çaba harcamaktadırlar. Bugün Suudi Arabistan'dan sonra 112 milyar varil petrol rezervi ile Irak, dünyanın ikinci büyük petrole sahip ülkesidir. Bu petrolün denetimini ele geçirmek ABD için, dünya ekonomisi üzerinde daha büyük hakimiyet, daha da önemlisi, özellikle Basra Körfezi'ndeki petrole bağımlı olan

Avrupa ve Japonya'nın petrol atardamarları üzerinde denetim anlamına gelecektir.

Bu gerçek, ABD ile Avrupalı büyük güçler arasındaki anlaşmazlıkların sebeplerinden biridir. ABD, Avrupalı büyük güçlere karşı, kendi komutası altında sıraya geçmezlerse, bu savaşın getireceği zengin ganimetten de hiçbir şey alamayacaklarını beyan etti. Tüm kelle avaları, boğazladıklarıyla aynı akıbeti paylaşmadan, mümkün olan en fazla kelleyi birden toplamak için birbir manevraya başvurmaktadırlar. Bundan dolayıdır ki, Almanya ve Fransa bu savaşa "karşı" olduklarını iddia etmektedirler. Şu ana kadar sadece Irak'ın işgaline katılacaklarını, ilk saldırı ve istilasına katılmayacaklarını açıkladılar.

Bazı insanlar, Birleşmiş Milletler'in bu savaş hazırlıklarını bloke edebileceğini umut ediyorlar. Ne var ki, her birisinin kendisine has ayrı kanlı bir baskı ve zulüm tarihi olan büyük güçlerin hakimiyetindeki bir kuruluşa ne kadar güvenilebilir ki? ABD, verdiği bir ultimatomla, Irak'a saldırı kararı alamaması durumunda, BM'yi "yetkisiz" sayacağını ve kendi başına saldıracağını açıkladı. ABD, savaş planları için diğer büyük güçlerin onayını alabilmek için, bu tehditini rüşvetle birlikte dayatmaktadır.

ABD, bir taraftan başkalarını

tehditkarlık ve saldırganlıkla suçlarken, diğer taraftan kendisi cayıllardan beri esi görülmemiş bir saldırı savaşının planlarını yapılmaktadır. Bir taraftan kitle imha silahları tehlikesini ortaya atarken, diğer taraftan bizzat kendilerinde esine rasılanmamış ölçüde öldürücü kitle imha silahları potansiyeline sahiptir. Bir çok defa atom silahlarını kullanan da kendisidir. Her tarafa silah müfettişlerinin gönderilmesini talep ederken, bunların ABD'de aynı görevi icra etmesini yasaklamaktadır. Bir taraftan demokrasiden söz ederken, diğer taraftan kendi içinde her türlü demokratik hakkı ayaklar altına almakta, Arafat ve Venezuela'da Chavez gibi seçilmiş liderleri tehdit edip, Pakistan'da Müserref gibi, Arap Seyhleri gibi kondisine sadık diktatörleri iş başına getirmektedir.

Irak halkı bir kez daha dünyanın büyük güçlerinin hedef tahtasına oturtulmaktadır. Irak'taki insanlardan bir kez daha sayısız "arzu edilmeyen kayıp" yapmalarına müsamaha gösteremeyiz. Dünya Halkları Direniş Hareketi Avrupa'da, başımızdaki hükümdarların tehditlerine ve yurtsever sosyalizmine karşı direnişe geçmeye, içinde bulunduğumuz bu baredireli zamanda omuz omuza Irak halkıyla birlikte almaya çağırılmaktadır. Bombalar düşene kadar bekleyemeyiz. Direnişe geçelim!

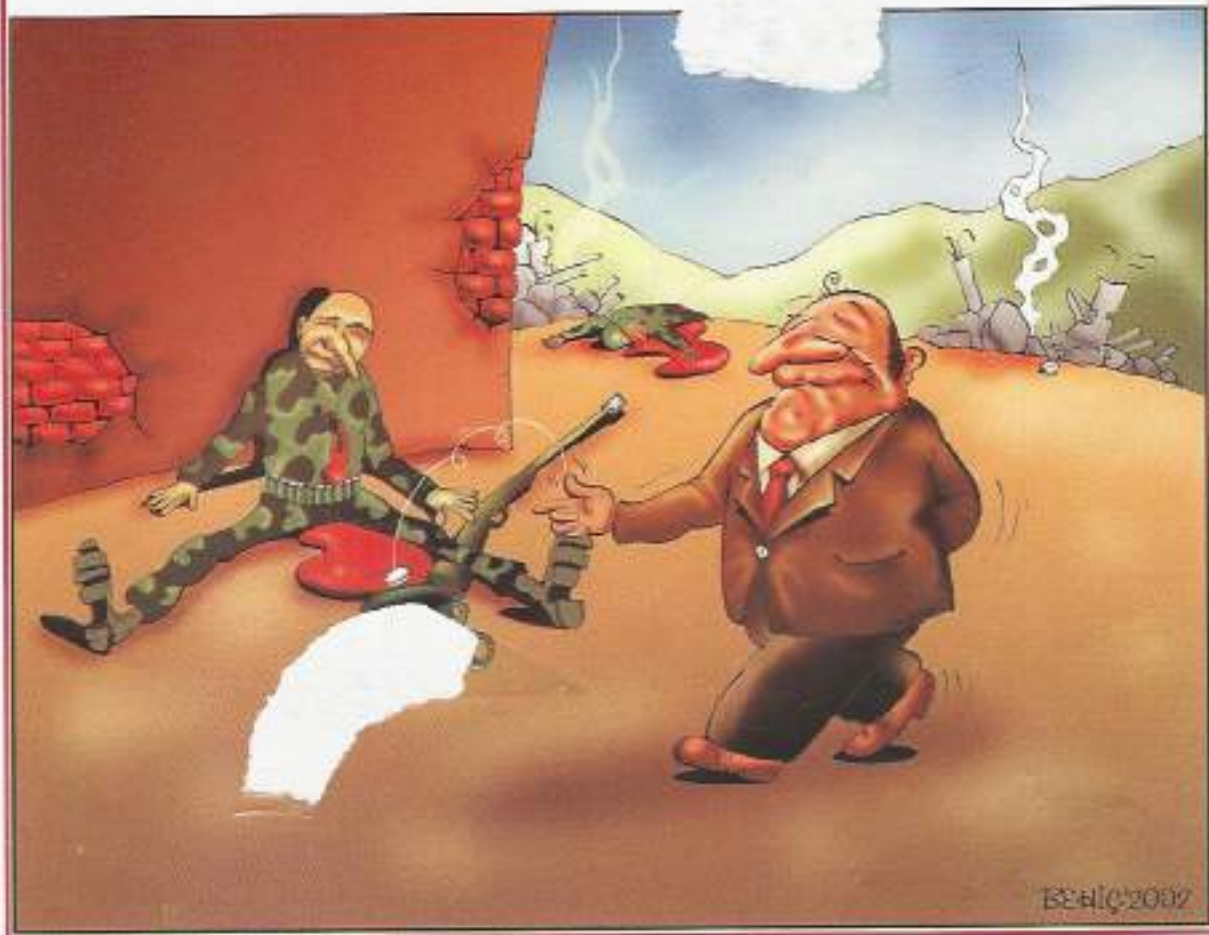
Dünya Halkları Direniş Hareketi, Geçici Örgütlenme Komitesi

www.wprm.org

wprm@wprm.org

ÇİZ-DÜŞÜN?

cemal odabaşı-behiç ayrancıoğlu

Özgür Dünya ve
Yeni İnsan İçin
Mücadelede,
DEMOKRATİK
GENÇLİK
HAREKETİ'nin
İnşa Sürecine
KATIL!..